

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

GRADA GRADAČCA

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-2775-7/21

Sarajevo, rujan 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MIJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	12
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	14
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	15
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	16
6.1.1	Prihodi i primici	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	17
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	18
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	18
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	19
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	22
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	24
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	24
6.1.2.6	Izdaci za otplatu dugova	24
6.1.3	Financijski rezultat	25
6.2	BILANCA STANJA	26
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja.....	26
6.2.2	Stalna sredstva.....	27
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	28
6.2.4	Dugoročne obveze.....	29
6.2.5	Izvori sredstava	30
6.2.6	Popis sredstava i obveza	30
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	30
7.	JAVNE NABAVE	31
8.	SUDSKI SPOROVI	33
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	33
V	PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	35
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu.....	36
	Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine.....	39
	Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.....	40

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Grada Gradačca** (u dalnjem tekstu: **Grad**), koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2021. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Ne možemo potvrditi strukturu i pojedinačne vrijednosti iskazanih građevina i zemljišta, nije izvršen obračun amortizacije za 2021. godinu, niti usuglašavanje stalnih sredstava u Glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.2 Izvješća);
2. Tekući transferi za sport Proračunom su planirani i iskazani na poziciji transfera nižim nivoima vlasti u iznosu od 595.200 KM, iako su odobreni udrugama građana, što nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da su tekući transferi nižim nivoima vlasti više, a transferi neprofitnim udrugama manje iskazani za navedeni iznos, te da finansijska izvješća ne daju tačan pregled tekućih transfera po vrstama (točka 6.1.2.3 Izvješća);
3. Izdaci za otplatu dugoročnih kredita manje su iskazani za 685.619 KM, kao i primici po istom osnovu, zbog čega finansijska izvješća ne daju tačan pregled izdataka i primitaka za otplatu dugova. Ne možemo potvrditi ni dugoročne obveze po osnovu kredita za Projekt vodosnabdijevanja i s njima povezane dugoročne plasmane, jer njihovo stanje nije usuglašeno na datum bilance. Navedeno nije sukladno Zakonu o riznici u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH (točke 6.1.2.6 i 6.2.4 Izvješća);
4. Prihodi i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni su za 245.697 KM, s obzirom na to da je transfer za posebne namjene priznat, iako nije utrošen. Za isti iznos su u Bilanci stanja manje iskazana kratkoročna razgraničenja, a više iskazan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.1.3 Izvješća).

Reviziju finansijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava¹. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Grada sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Grada odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomski odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Grada Gradačca za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Izvođenje radova na izgradnji lokalnih puteva, uređenju poljoprivrednog zemljišta i izgradnji kanalizacijske mreže dobavljač nije izvršavao u predviđenim rokovima, a Grad nije aktivirao kaznene odredbe uslijed njihovog prekoračenja, što nije sukladno odredbama zaključenih ugovora. Također, Grad nije vršio plaćanja izvođaču radova na izgradnji lokalnih puteva sukladno ugovoru, nego je sklopljen sporazum o plaćanju i ugovor o cesiji kojim su promijenjeni uvjeti definirani tenderskom dokumentacijom, što nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama (točka 7. Izvješća);**
2. **Proračunom nisu planirani izdaci za otplatu anuiteta po osnovu dugoročnog kredita, koji dospijevaju u 2021. godini, a čija otplata je izvršena u tijeku godine. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o riznici u FBiH (točka 6.2.1 Izvješća);**
3. **Popis sredstava, obveza i potraživanja na 31. 12. 2021. godine nije proveden u cijelosti, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.6 Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Grada sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeće pitanje:

- **Gradsko Vijeće nije donijelo Statut kojim se uređuje samoupravni djelokrug Grada, organizacija, ovlasti, način rada njegovih tijela i druga pitanja od značaja za Grad (točka 4. Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Grada odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TOČKA
1.*	Sačinjiti Registr proračunskih korisnika sukladno odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH.	4
2.*	Dosljedno primjenjivati unutarnje akte, te u potpunosti implementirati dizajnirani sustav unutarnjih kontrola.	4
3.*	Nastaviti aktivnosti na uspostavljanju jedinice za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4
4.*	Proračunom planirati izdatke i primitke po osnovu zaključenog ugovora o kreditu, a rashode i izdatke Proračunom planirati po izvorima financiranja i na poziciji koja je za tu namjenu predviđena kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	5
5.	Sačinjavati operativne planove i planove novčanih tijekova, a izmjenama i dopunama proračuna vršiti uravnoteženje prihoda i primitaka i rashoda i izdataka.	5
6.	U kolonu planiranih vrijednosti Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna unositi podatke iz posljednjeg usvojenog Proračuna, te uz godišnja finansijska izvješća sačinjavati i pomoćne obrasce „Dodatni finansijski podaci“, sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	6
7.*	Transfere za posebne namjene priznavati u visini u kojoj su i utrošeni, a njihov neutrošeni dio preknjižavati na kraju godine na poziciju kratkoročnih razgraničenja.	6.1.1.3
8.*	Usuglasiti akte kojima se uređuju obračun i isplata plaća i naknada sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike i sudske vlasti u Tuzlanskom kantonu u dijelu koji se odnosi na koeficijente i dodatke na plaću i dosljedno ih primjenjivati.	6.1.2.1
9.	Definirati isplate naknada za opravdani izostanak na sjednicama Vijeća, isplatu naknade za mjesec u kojima se sjednice ne održavaju, te poštovati izmjene i dopune Odluke o visini naknade.	6.1.2.2
10.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.	6.1.2.2
11.	Ugovore za privremene i povremene poslove zaključivati sukladno odredbama Zakona o radu FBiH, a ugovore o djelu zaključivati jednokratno za točno definirane poslove na određeno vrijeme, sukladno zakonskim propisima.	6.1.2.2
12.	Osigurati da se uplata svih javnih prihoda vrši na depozitni račun, a isplatu izdataka vršiti isključivo ako su planirani Proračunom.	6.2.1
13.*	Nastaviti aktivnosti na kontroli naplate potraživanja i poduzimanju zakonom propisanih radnji s ciljem njihove naplate.	6.2.1
14.*	Utvrđiti strukturu nabavne vrijednosti zemljišta i građevina iskazanih u Glavnoj knjizi, te shodno nalazima provesti odgovarajuća knjiženja i vršiti obračun amortizacije na stalna sredstva koja su u upotrebi.	6.2.2

15.*	Knjigu kapitalne imovine (pomoćnu knjigu stalnih sredstava) uspostaviti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, te izvršiti usuglašavanje podataka u Glavnoj knjizi i knjizi kapitalne imovine;.	6.2.2
16.	Usuglasiti stanje dugoročnih obveza sa Federalnim ministarstvom financija, te u poslovnim knjigama izvršiti korektivna knjiženja s ciljem njihovog točnog iskazivanja u finansijskim izvješćima.	6.2.4
17.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i obveza, usuglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.6
18.	Izvješće o novčanim tijekovima sastavljati sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	6.3
19.*	Osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačem za nabavu radova, a pregovarački postupak bez objave obavještenja provoditi sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.	7

* nerealizirana preporuka iz prethodnog razdoblja (11)

III KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
 - Odluka o izvršavanju Proračuna Grada Gradačca za 2021. godinu;
 - Proračun Grada Gradačca za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o načelima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Gradačac;
 - Statutarna odluka o organizaciji Grada Gradačca;
 - Zakon o riznici u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu;
 - Zakon o plaćama i naknadama u tijelima vlasti FBiH;
 - Odluka o plaćama i naknadama zaposlenika i izabranih i imenovanih dužnosnika u organima općine;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Grad je jedinica lokalne samouprave u sastavu Tuzlanskog kantona (u dalnjem tekstu: Kanton), uspostavljen Zakonom o Gradu Gradačcu.² Sukladno Zakonu, Grad je pravni sljednik Općine Gradačac i, shodno Zakonu o načelima lokalne samouprave u FBiH,³ ima utvrđene nadležnosti te preuzima nadležnosti, prava, obveze i imovinu Općine.

Nadležnosti Grada utvrđene su Ustavom FBiH, Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine Gradačac.⁴ Zakonom o Gradu Gradačcu utvrđeno je da vijećnici Općinskog vijeća i načelnik stupanjem na snagu ovog Zakona nastavljaju sa radom kao vijećnici Gradskog vijeća (u dalnjem tekstu: Vijeće) i gradonačelnik Grada (u dalnjem tekstu: gradonačelnik). Statutarnom odlukom o organizaciji Grada⁵ privremeno su utvrđena gradska tijela, način njihovog rada i druga pitanja od značaja za organizaciju, status i obilježja Grada. Do donošenja Statuta Grada u primjeni su odredbe Statuta Općine, koje nisu u suprotnosti sa Zakonom o Gradu Gradačcu, Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH i Statutarnom odlukom.

Grad obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje proračuna; 3) donošenje programa i planova razvoja Grada; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) upravljanje i raspolaganje imovinom; 9) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 10) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; 11) odlučivanje o zaduženju; 12) lokalni javni prevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog druge razine vlasti.

Tijela Grada su Gradsko Vijeće i gradonačelnik. Vijeće je tijelo odlučivanja i zastupničko tijelo građana i ima 30 vijećnika. Gradonačelnik je izvršno tijelo Grada, koji ga predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i gradonačelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, sukladno Izbornim zakonom BiH.

Funkciju gradonačelnika obavlja Edis Dervišagić, kojem je ovo treći uzastopni mandat. Predsjedavajući Vijeća do februara 2022. godine bio je Hajrudin Mehanović, od kada tu funkciju obnaša Mustafa A. Ađulović.

Javne ustanove (u dalnjem tekstu: JU) i javna poduzeća (u dalnjem tekstu: JP) kojima je Grad osnivač su: JP „Komunalac“ d.d. Gradačac, JP „Parkinzi“ d.o.o. Gradačac, JP „Javno stambeno preduzeće Gradačac“ d.o.o. Gradačac, JU Centar za kulturu „Ahmed Muradbegović“ Gradačac, JU Dječije obdanište „Kolibri“ Gradačac, JU Javna biblioteka „Alija Isaković“ Gradačac, JU Centar za socijalni rad, te javne zdravstvene ustanove (u dalnjem tekstu: JZU): Dom zdravlja Gradačac, Apoteka Gradačac i Centar za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i banjsko lijeчењe „Ilidža“ Gradačac.

Odlukom o organizaciji i djelokrugu općinskih tijela uprave i drugih tijela gradske uprave i samouprave općine Gradačac⁶ utemeljena su gradska tijela uprave, stručne službe i druga tijela gradske uprave i samouprave. Gradske službe za upravu su: Služba za opću upravu i inspekcijski nadzor, Služba za društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu, Služba za urbanizam, investicije i komunalne poslove, Služba za gospodarstvo, proračun i financije, Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

² „Sl. novine FBiH“, br. 30/19

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

⁴ „Sl. glasnik Grada Gradačca“, br. 4/08, 5/12, 1/17, 5/18 i 8/18

⁵ „Sl. glasnik Grada Gradačca“, br. 1/19

⁶ „Sl. glasnik Općine Gradačca“, br. 5/12, 4/14 i 4/15

Gradske stručne službe i druga tijela su Stručna služba Gradskog Vijeća i gradonačelnika, Služba civilne zaštite i Služba unutarnje revizije. Gradsko pravobraniteljstvo je posebno tijelo Grada koje poduzima zakonom određene mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Grada.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji jedinstvenog gradskog tijela sistematizirana su 152 radna mjesta. Na 31. 12. 2021. godine u Gradu je bilo 114 zaposlenih.

Sjedište Grada je u Gradačcu, u Ulici Husein-kapetana Gradaščevića broj 54.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Grada za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od studenog 2021. do lipnja 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Grada za 2012. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvješćima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem oticanja uočenih propusta i nedostataka. Revizijom je konstatirano da su poduzete određene mjere, kako bi se postupilo po preporukama.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Odlukom o izmjeni Statuta iz 2013. godine propisano je do kojeg iznosa novčanih sredstava može raspolagati gradonačelnik i donositi odluke o njihovo raspodjeli i korištenju.
- 2) Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac sistematizirana su i popunjena radna mjesta u čijem je opisu obavljanje poslova računovodstva.
- 3) Zaduživanje Grada vršeno je sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH, na osnovu prethodno donesenih odluka Vijeća.
- 4) Neporezni prihodi knjiže se na odgovarajuća, pripadajuća konta, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 5) Primljeni transferi od viših razina vlasti klasificirani su i knjiže se u okviru odgovarajuće klase, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 6) Troškovi i obveze priznaju se i računovodstveno evidentiraju u momentu stvaranja, u periodu na koji se odnose, sukladno Zakonu o proračunima i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.
- 7) Preuzete obveze knjigovodstveno su evidentirane sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.
- 8) Izdvojena su sredstva na poseban namjenski račun za izgradnju, odnosno za investiranje, a trošenje sredstava sa navedenog računa vrši se sukladno Zakonu o građevinskom zemljištu FBiH.

- 9) Doneseni su akti o blagajničkom poslovanju kojima se uspostavlja kontrola naplate i isplate iz blagajne od strane ovlaštenih osoba i detaljno se definira na osnovu koje dokumentacije se mogu vršiti isplate iz blagajne.
- 10) Izvješća o izvršavanju proračuna dostavljaju se Vijeću kvartalno.
- 11) Za odabrani uzorak, utvrdili smo da se doznačena sredstva koriste za predviđene namjene.
- 12) Vijeće je donijelo Odluku o građevinskom zemljištu kojom se, između ostalog, utvrđuju procedure za utvrđivanje naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, postupak evidentiranja i realizacije naplate navedenih naknada.
- 13) Donesen je Pravilnik o kontroli radnog vremena i vođenju evidencije o prisustvu na poslu u kojem je utvrđen način vođenja i rokovi dostave evidencija radnih sati u obračunsku službu. Evidencije o radnom vremenu vode se sukladno Pravilniku.
- 14) Poduzete su aktivnosti na utvrđivanju svih rizika i sukladno tome donešene su adekvatne mjere, koje se poduzimaju s ciljem njihovog otklanjanja i sprečavanja nastanka prevare i greške i svih mogućih neželjenih događaja.
- 15) Izvršeno je preispitivanje osnovanosti i opravdanosti isplata naknada za rad povjerenstava.
- 16) Donesena su pravila i kriteriji raspodjele tekućih transfera, a korisnici dostavljaju izvješća o namjenskom utrošku sredstava.
- 17) Tretman ispravke vrijednosti potraživanja uređen je sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 18) Vrši se usuglašavanje raspodjele javnih prihoda i knjigovodstvena evidencija putem B-2 obrasca.
- 19) U slučaju privremenog odsustva gradonačelnika donose se rješenja kojim se utvrđuju poslovi koje ovlašteni državni službenik može poduzimati. Faksimil se ne koristi.
- 20) Vrši se kontinuirana kontrola naplate potraživanja, a u slučaju njihovog neizmirivanja poduzimaju se zakonske mjere na naplati prihoda sukladno zaključenim ugovorima i izdanim rješenjima.
- 21) Kapitalna ulaganja (izdaci za nabavku stalnih sredstava) Proračunom se planiraju i knjigovodstveno evidentiraju na propisani način, uz provođenje postupaka javnih nabavki.
- 22) Trošenje proračunskih sredstava i stvaranja obveza vrši se sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Odluci o izvršenju proračuna Grada. U revidiranom uzorku nismo konstatirali slučajevne nemamjenskog utroška sredstava.
- 23) Uspostavljena je pomoćna evidencija neporeznih prihoda, koja sadrži popis svih obveznika uplate javnih prihoda, osnove zaduženja, iznose zaduženja, označavanje plaćanja u roku, plaćanje nakon isteka roka.
- 24) Odlukom o izvršenju proračuna uređen je način realizacije tekućih i kapitalnih transfera.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Poduzete su značajne aktivnosti na unapređenju sustava unutarnjih kontrola i usklađivanju unutarnjih akata i procedura s propisima koji su na snazi. Međutim, unutarnje kontrole nisu funkcionalne na način da spriječe značajna pogrešna iskazivanja u finansijskim izvješćima.
- 2) Popunjeno je jedno sistematizirano radno mjesto unutarnjeg revizora, ali jedinica za unutarnju reviziju još uvijek nije uspostavljena sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- 3) Dokument okvirnog proračuna i Odluka o izvršenju proračuna donose se sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Međutim, konstatirani su propusti u izradi i donošenju Proračuna.
- 4) Unutarnji akti kojima se uređuju plaće i naknade usklađeni su sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, osim u dijelu koji se odnosi na koeficijente za obračun plaća nekoliko radnih mjeseca (niži od Zakonom utvrđenih).
- 5) U tekućoj godini neutrošena namjenska sredstva na kraju godine najvećim dijelom su preknjižena na poziciju vremenskih razgraničenja, sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Međutim, revizijom smo utvrdili da za određene prihode to nije učinjeno.

- 6) Poduzete su aktivnosti na uspostavljanju rizničnog načina poslovanja. Međutim, Registar proračunskih korisnika koji je polazna osnova za njegovo uspostavljanje nije donesen sukladno Pravilniku o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH, a ustanove kojima je Grad osnivač i dalje se financiraju putem transfera.
- 7) Provođenje postupaka javnih nabava u nadležnosti je povjerenstva za javne nabave, a otvaranje ponuda vrši se neposredno, odmah po isteku roka za njihov prijem. Međutim, revizijom smo konstatirali određene propuste u primjeni Zakona o javnim nabavama.
- 8) Radi zaštite imovine i realnog iskazivanja potraživanja, politike potraživanja unaprijeđene su i usuglašene sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Međutim, pojedina potraživanja nisu preknjižena na sumnjiva i sporna, iako je njihov rok za naplatu istekao.

Nerealizirane preporuke

- 1) U što kraćem roku poduzeti aktivnosti na usuglašavanju stalnih sredstava iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama i evidencijama s ciljem njihovog potpunog i pravilnog evidentiranja u bilančne pozicije.
- 2) Godišnji popis vršiti kvalitetno i sveobuhvatno i u potpunosti poštovati Zakon o računovodstvu i reviziji Federacije BiH.
- 3) Sukladno odredbama Zakona o zemljišnim knjigama FBiH ažurirati i na propisani način uknjižiti svu nepokretnu imovinu Grada.
- 4) Osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih primitaka.

Preporuke za koju nije vršena ocjena postupanja

- 1) Dosljedno i u potpunosti poštovati Zakon o građevinskom zemljištu FBiH. Nije vršena ocjena postupanja po ovoj preporuci s obzirom na to da navedeni Zakon nije utvrđen kao kriterij za finansijsku reviziju 2021. godine.
- 2) Sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna vršiti reklassifikaciju obveza, koje dospijevaju u roku od godinu dana u kratkoročne obveze. Nije izvršena ocjena postupanja po ovoj preporuci s obzirom na to da su dugoročne obveze knjigovodstveno evidentirane u 2021. godini, i da nije izvršeno usuglašavanje njihovog stanja.
- 3) U potpunosti poštovati Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH. Nije izvršena ocjena postupanja po ovoj preporuci s obzirom na to da nije bilo novog zaduženja u godini koja se revidira.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dano je ukupno 19 preporuka, od čega je osam novih i 11 preporuka koje su već dane u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2012. godinu (četiri nerealizirane i osam djelomično realiziranih, koje su zbog sličnosti razvrstane u četiri nerealizirane i sedam djelomično realiziranih).

Postupanje po pismu rukovodstvu

U tijeku obavljanja prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na finansijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljenje prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvješća za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Grad je sačinio plan aktivnosti njihove realizacije, sa zaduženim osobama i rokovima za njihovo izvršenje. U pismu rukovodstvu dano je 11 preporuka, od kojih je sedam implementirano i jedna djelomično implementirana do dana sačinjavanja Izvješća. Preporuke koje nisu implementirane ponovit će se u okviru Izvješća.

Implementacijom preporuka danih u pismu rukovodstvu i poduzimanjem aktivnosti uprava je pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sustava unutarnjih kontrola.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Institut u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁷ Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ nalaže se uspostavljanje, vođenje i procjena sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela.¹⁰

Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanja postojećih zakonskih propisa. Polazna osnova za uspostavu kontrolnog okruženja je adekvatna organizacijska struktura i kvalitetni unutarnji akti.

Na temelju Zakona o Gradu, Vijeće je u lipnju 2019. godine donijelo Privremenu statutarnu odluku o organizaciji Grada, kojom je utvrđeno da će se do donošenja Statuta Grada primjenjivati odredbe Statuta Općine Gradačac, koje nisu u suprotnosti sa Zakonom o Gradu, Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH i navedenom Odlukom. Člankom 27. Statutarne odluke definirano je da će Vijeće donijeti Statut Grada u roku od šest mjeseci, odnosno do prosinca 2020. godine.

Vijeće još uvijek nije donijelo Statut Grada, iako je Privremenom statutarnom odlukom o organizaciji Grada utvrđeno da će ga donijeti u roku od šest mjeseci od njenog stupanja na snagu, odnosno do prosinca 2020. godine.

Registar proračunskih korisnika uspostavljen je 27. 12. 2021. godine i njime je utvrđeno da su proračunski korisnici Vijeće, gradsko pravobraniteljstvo i gradske službe. Gradsko pravobraniteljstvo osnovano je Odlukama Vijeća,¹¹ kojima je utvrđeno da je ono zasebno i samostalno tijelo Grada, a nije utvrđeno hoće li imati svojstvo pravne osobe. Ono je u Registru utvrđeno kao proračunski korisnik. **Imajući u vidu da su organizacijski dijelovi jedinstvenog tijela (službe) utvrđeni kao proračunski korisnici, Registr proračunskih korisnika nije uspostavljen sukladno Pravilniku o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH.¹²**

Ustanove kojima je Grad osnivač i dalje se financiraju putem transfera (JU Centar za kulturu „Ahmed Muradbegović“ Gradačac, JU Dječje obdanište „Kolibri“ Gradačac, JU Javna biblioteka „Alija Isaković“ Gradačac, JU Centar za socijalni rad).

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji jedinstvenog tijela uprave i drugih službi i tijela uprave i samouprave Grada¹³ utvrđena je unutarnja organizacija jedinstvenog tijela uprave i drugih službi i tijela Grada. Unutarnja organizacija utvrđuje se kroz organizacijske jedinice (službe za upravu i stručne i druge službe i njihov djelokrug); sistematizaciju radnih mjesta; način rukovođenja tijelom i organizacijskim jedinicama; odgovornost i ovlaštenja za rukovođenje organizacijskim jedinicama i druga pitanja. Vijeće nije dalo suglasnost na Pravilnik sukladno Zakonu o organizaciji tijela uprave u FBiH.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

¹⁰ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izveščivanja, kao i usklađenost s važećom regulativom.

¹¹ „Sl. glasnik Općine Gradačac“, br. 8/04, 2/09, 1/15 i 8/16

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

¹³ „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 12/21

Imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu (u dalnjem tekstu: FUK) sukladno Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Grad je identificirao i procijenio rizike obavljanja poslova iz nadležnosti i djelokruga rada, koji se odnose na ciljeve finansijskog izvješćivanja i rizike po tom osnovu, kao rizike od prevare i greške. U prosincu 2021. godine donesena je Strategija upravljanja rizicima, Mapa poslovnih procesa i Registar rizika. Donesene mape procesa definiraju tijekove procesa, odgovorne osobe i identifikaciju rizika s mjerama za njihovo smanjenje.

U 2021. godini doneseni su određeni akti i procedure kojima se uređuju poslovi iz nadležnosti, a određeni su usuglašeni s propisima koji su na snazi (Pravilnik o unutarnjim kontrolama, Pravilnik o računovodstvu proračuna Grada, Pravilnik o popisu imovine, obveza i potraživanja, Pravilnik o naknadama troškova za službena putovanja i druga akta).

U 2022. godini donesene su Računovodstvene politike Grada, koje su usuglašene s Računovodstvenim politikama za federalne korisnike i riznicu.

Godišnje izvješće o FUK-u sačinjeno je i dostavljeno Ministarstvu financija Tuzlanskog kantona, kako je propisano člankom 10. stavak (3) Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U Izvješću se navode mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj FUK-a.

Iako su poduzete značajne aktivnosti na dizajniranju sustava unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela, sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru i Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, on nije funkcionirao na način da spriječi značajna pogrešna iskazivanja u finansijskim izvješćima.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena 15. 3. 2022. godine Ministarstvu financija Tuzlanskog kantona, sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *sačiniti Registar proračunskih korisnika sukladno odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH;*
- *dosljedno primjenjivati unutarnje akte, te u potpunosti implementirati dizajnirani sustav unutarnjih kontrola.*

Unutarnja revizija

Prema članku 8. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁴ i članku 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁵ Grad ima obvezu uspostaviti Jedinicu za unutarnju reviziju. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji sistematizirana su radna mjesta glavnog unutarnjeg revizora – rukovoditelja i jednog unutarnjeg revizora u okviru Službe za unutarnju reviziju. Pribavljena je suglasnost Središnje harmonizacijske jedinice na dio Pravilnika o unutarnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju. Popunjeno je samo radno mjesto glavnog unutarnjeg revizora – rukovoditelja.

Sačinjeni su strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2021. do 2023. godine i godišnji plan unutarnje revizije za 2021. godinu, koje je odobrio gradonačelnik. Godišnjim planom predviđeno je obavljanje revizija sa utvrđenim visokim i srednjim rizicima, i to: Revizija povjerenstava i dodatna primanja zaposlenika, Revizija troškova službenih putovanja i Planiranje i utrošak proračunskih sredstava (tekući transferi pojedincima). Planirane revizije su i okončane u 2021. godini.

Zakonom o unutarnjoj reviziji u FBiH utvrđeno je da rukovoditelj jedinice za unutarnju reviziju, između ostalog, osigurava kvalitetu unutarnje revizije, implementaciju godišnjih planova i nadzire njihovo izvršenje. Međutim, glavni unutarnji revizor obavlja sve poslove unutarnje revizije, a nadzor angažmana se ne vrši. S obzirom na navedeno, nije uspostavljena jedinica unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br.47/08 i 101/16

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14

Godišnje izvješće o radu unutarnje revizije 2021. godinu sačinjeno je i dostavljeno gradonačelniku i Središnjoj harmonizacijskoj jedinici, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

S obzirom na to da nisu popunjena sistematizirana radna mjesta za obavljanje poslova unutarnje revizije, da rukovoditelj obavlja sve poslove unutarnje revizije i da se ne vrši nadzor s ciljem osiguranja kvalitete, jedinica za unutarnju reviziju još uvijek nije uspostavljena sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **nastaviti aktivnosti na uspostavljanju jedinice za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevencija korupcije

Grad poduzima aktivnosti koje se odnose na prevenciju korupcije. Akcijski plan za jačanje sustava za očuvanje integriteta usvojen je u 2020. godini, kojim je kao jedna od mjera definirana i izrada Plana integriteta. Aktivnosti na izradi Plana integriteta započele su u 2021., a gradonačelnik ga je usvojio u 2022. godini. Donesena je i Odluka kojom se zadužuju osobe koje će koordinirati aktivnosti provođenja mjera iz Plana integriteta i koje će izvješćivati o njihovom provođenju.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

S obzirom na to da Proračun Grada za 2021. godinu nije donesen u zakonskom roku, do donošenja Proračuna primjenjivala se Odluka Vijeća od 29. 12. 2020. godine o privremenom financiranju Grada za razdoblje siječanj – ožujak 2021. godine.

Nacrt proračuna Grada dostavljen je Vijeću 29. 10. 2020. godine, a prva konstituirajuća sjednica Vijeća održana je 29. 12. 2020. godine.

Proračun Grada za 2021. godinu i Odluku o izvršavanju proračuna Grada za 2021. godinu Vijeće je donijelo 23. 3. 2021. godine, u iznosu od 18.496.399 KM, što je izmjenama i dopunama Proračuna od 22. 7. 2021. godine uvećano na 19.610.097 KM.

Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su prihodi i primici u iznosu od 19.610.097 KM. Njihovu strukturu čine porezni prihodi (6.940.318 KM), neporezni prihodi (3.178.352 KM), transferi (6.133.427 KM), kapitalni primici (2.858.000 KM) i primici od finansijske imovine (500.000 KM).

U okviru rashoda i izdataka planirani su tekući rashodi u iznosu od 11.284.279 KM, a čine ih plaće i naknade plaća (3.082.555 KM), doprinosi (288.868 KM), izdaci za materijal (3.529.532 KM), tekući transferi (3.367.824 KM), kapitalni transferi (1.000.500 KM) i izdaci za kamate (15.000 KM), kapitalni izdaci (7.775.818 KM), izdaci za finansijsku imovinu (500.000 KM) i tekuća pričuva (50.000 KM).

Nakon izmjena i dopuna Proračuna gradonačelnik je donio jednu odluku o preraspodjeli rashoda i izdataka unutar Proračuna za 2021. godinu.

Revizijom smo utvrdili da prilikom izrade, donošenja i izvršavanja Proračuna nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH:

- osim za namjenske prihode, Nacrt proračuna i Proračun sadrže rashode i izdatke po izvorima financiranja (za zaduženje, transfere i primitke) sukladno članku 26. Zakona o proračunima FBiH;
- Proračun za 2021. godine nije donesen u zakonski utvrđenom roku (do 31. 12. 2020. godine), iako je prva konstituirajuća sjednica Vijeća održana u prosincu 2020. godine;
- nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova, niti operativni planovi sukladno člancima 53. i 63. Zakona o proračunima u FBiH. Odbor za likvidnost imenovan je tek u prosincu 2021. godine;

- pojedini tekući transferi nisu Proračunom planirani na odgovarajućim pozicijama sukladno kontnom planu koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, a Proračunom nisu planirani izdaci i primici po osnovu dugoročnog kredita, što je imalo za posljedicu da finansijska izvješća ne daju točan pregled ovih rashoda i izdataka po vrstama;
- iako su ostvareni smanjeni prihodi i primici u odnosu na Proračun, nisu poduzimane mjere uravnoteženja prihoda i primitaka i rashoda i izdataka sukladno člancima 36. i 37. Zakona o proračunima u FBiH, te ni izmjenama i dopunama Proračuna nije uvaženo ovo smanjenje. Navedeno je imalo za posljedicu negativan finansijski rezultat za 2021. godinu u iznosu od 947.714 KM.

Sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH pribavljana su mišljenja Ministarstva financija Tuzlanskog kantona u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjenom fiskalnog pravila iz članka 43. Zakona, a nakon usvajanja Nacrta proračuna provedene su javne rasprave.

Strategija razvoja Grada donesena je za razdoblje 2014. – 2023. godine.

Program rada Vijeća donesen je 1. 4. 2021. godine, a Program rada gradonačelnika u travnju 2021. godine. Sačinjena su izvješća o radu Vijeća i gradonačelnika za 2021. godinu, kao i Izvješće o izvršenju Proračuna Grada, koje je Vijeće usvojilo Zaključkom od 31. 3. 2022. godine.

Revizijom smo utvrdili da pojedini rashodi i izdaci nisu Proračunom planirani po izvorima financiranja, da izdaci za otplate dugoročnih kredita i s njima povezani primici nisu njime ni planirani, te da pojedini rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućoj poziciji, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Također, nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova i operativni planovi, a izmjenama i dopunama proračuna nije izvršeno uravnoteženje Proračuna, što je imalo za posljedicu ostvarivanje negativnog finansijskog rezultata. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.

Preporuke:

- *Proračunom planirati izdatke i primite po osnovu zaključenog ugovora o kreditu, a rashode i izdatke Proračunom planirati po izvorima financiranja i na poziciji koja je za tu namjenu predviđena kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH;*
- *sačinjavati operativne planove i planove novčanih tijekova, a izmjenama i dopunama proračuna vršiti uravnoteženje prihoda i primitaka i rashoda i izdataka.*

6. FINANSIJSKA IZVJEŠĆA

Grad je sačinio Godišnja finansijska izvješća za 2021. godinu i dostavio ih nadležnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Uz godišnje računovodstveno izvješće sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio), u kojoj je obrazloženo izvršenje proračuna sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.¹⁶

U koloni planiranih vrijednosti Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna uneseni su podaci iz Odluke o raspodjeli rashoda i izdataka u proračunu Grada za 2021. godinu, iako je prethodno utvrđenim Pravilnikom utvrđeno da se u nju unose podaci iz posljednjeg, zvanično usvojenog Proračuna.

Također, nisu popunjeni pomoćni obrasci „Dodatni finansijski podaci“ (A, B i C) u kojima se pobliže specificiraju i objašnjavaju pozicije bilance koje su navedene u zaglavlju obrasca.

Preporuka:

- *u kolonu planiranih vrijednosti Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna unositi podatke iz posljednjeg usvojenog Proračuna, te uz godišnja finansijska izvješća sačinjavati i pomoćne obrasce „Dodatni finansijski podaci“, sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15 i 4/16, 9/18 i 3/21

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. godinu ukupno iskazani prihodi i primici iznose 13.234.299 KM, što je u odnosu na planirane prihode i primitke manje za 6.375.798 KM. Najznačajnije odstupanje planiranih u odnosu na ostvarene prihode odnosi se na primljene transfere. Naime, izmjenama i dopunama Proračuna planirani su prihodi po ovom osnovu od 6.133.427 KM, a realizirani su samo u iznosu od 1.991.958 KM, odnosno 4.141.469 KM manje. Iako su u odnosu na planirane ostvareni značajno manji prihodi i primici, izmjenama i dopunama Proračuna oni nisu uravnoteženi s rashodima i izdacima, te je ostvaren negativan finansijski rezultat u 2021. godini.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (8.164.810 KM), neporezni prihodi (2.378..413 KM), primljeni transferi (1.991.958 KM), primici od prodaje stalnih sredstava (199.118 KM) i primici od zaduživanja (500.000 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od neizravnih poreza (5.124.991 KM), prihode od poreza na dohodak (1.957.173 KM) i poreza na imovinu (1.072.977 KM), koji se, prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Grada. Prihodi od neizravnih poreza više su ostvareni za 924.372 KM u odnosu na plan.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.378.413 KM. Strukturu ostvarenih neporeznih prihoda čine prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (160.296 KM), naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (2.210.186 KM) i prihodi od novčanih kazni (7.931 KM).

Prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine čine prihodi od davanja prava na koncesije (80.454 KM), prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora (79.242 KM) i ostali prihodi od imovine (600 KM).

Prema Zakonu o koncesijama Tuzlanskog kantona,¹⁷ naknada za koncesije utvrđena je ugovorom o koncesiji i predstavlja prihod Kantona i općine/grada na čijem se području nalazi predmet koncesije, a raspoređuju se u omjeru 80% u korist općina/grada i 20% u korist Kantona. Nadležna kantonalna ministarstva zaključuju ugovore sa koncesionarima, a Ministarstvo financija Tuzlanskog kantona prati izvršenje koncesijskih ugovora u pogledu plaćanja naknada za koncesije. Koncesijska naknada uplaćuje se na temelju izdanih rješenja od kojih se jedan primjerak dostavlja i Gradu.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostali prihodi od imovine ostvaruju se na temelju Odluke Vijeća o uvjetima i načinu izdavanja u zakup poslovnih zgrada i prostorija u vlasništvu Grada,¹⁸ kojom se davanje u zakup objavljuje putem javnog poziva.

Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga iskazane su u iznosu od 2.210.186 KM, a odnose se na komunalne naknade i pristojbe (645.799 KM), naknade i pristojbe po federalnim propisima (587.599 KM), ostale proračunske naknade i pristojbe (543.783 KM), administrativne pristojbe (281.549 KM) i neplanirane uplate (151.456).

Komunalne naknade i pristojbe odnose se na gradske komunalne pristojbe (427.525 KM), ostale gradske komunalne naknade i pristojbe (218.106 KM) i gradske komunalne naknade za istaknutu firmu (168 KM).

¹⁷ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 5/04, 7/05, 6/11, 1/13 i 11/14

¹⁸ „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 9/21

Naknade i pristojbe po federalnim propisima najvećim dijelom odnose se na cestovne naknade (378.565 KM), naknade za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (187.298 KM), te naknade i pristojbe za veterinarske i sanitarske preglede (21.736 KM).

Ostale proračunske naknade i pristojbe najvećim dijelom čine naknade po osnovu prirodnih pogodnosti –rente (415.564 KM), naknade za zauzimanje javnih površina (75.818 KM), naknada po osnovu tehničkog pregleda (51.820 KM) i naknade za zakup javnih površina (51.004 KM).

Vijeće za svaku godinu donosi odluke kojima se utvrđuju ostale proračunske naknade i pristojbe (odлука o visini zakupnine za izdavanje u zakup neizgrađenog građevinskog zemljišta, odluka o visini naknade za korištenje javne površine na određenoj katastarskoj čestici na području Grada, odluka o visini naknade za korištenje pristojbe stajališta i druge).

Naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta utvrđene su Odlukom o utvrđivanju visine rente po m² korisne površine građevine koja će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu, a u vezi sa člankom 22. Odluke o građevinskom zemljištu koju je donijelo Vijeće 2016. godine.

Sredstva čija je namjena utvrđena posebnim propisima, na kraju godine se preknjižavaju na kratkoročna razgraničenja.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.991.958 KM, a njihovu strukturu čine primljeni tekući transferi (433.340 KM) i primljeni kapitalni transferi (1.558.618 KM).

Primljeni tekući transferi odnose se na transfere primljene od ostalih nivoa vlasti, od čega od FBiH (350.000 KM) i od Kantona (83.340 KM).

Primljeni tekući transferi od FBiH (350.000 KM) najvećim dijelom se transfere koji su primljeni u 2020. i 2021. godini od Federalnog ministarstva financija za saniranje posljedica uzrokovanih COVID-19, a koji su utrošeni u tekućoj godini (275.000 KM) i transfer Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (70.000 KM) za vodovodnu infrastrukturu.

Primljeni tekući transferi od Kantona u iznosu od 83.340 KM odnose se na sredstva primljena od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Tuzlanskog kantona za podršku primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji – sustav protugradne zaštite (38.115 KM) i zakup poljoprivrednog zemljišta za 2020. godinu (16.914 KM) i JU Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona (28.311 KM) za potrebe zapošljavanja.

Primljeni kapitalni transferi (1.558.618 KM) najvećim dijelom odnose se na primljene kapitalne transfere od viših nivoa vlasti, i to od FBiH (636.704 KM) i od Kantona (914.094 KM).

Primljeni kapitalni transferi od FBiH odnose se na transfer primljen ranijih godina za obnovu kule Zmaja od Bosne (416.705 KM) i transfer Vlade FBiH za sufinansiranje radova na rekonstrukciji vodovodne mreže (220.000 KM).

Sukladno okviru finansijskog izvješćivanja za proračunske korisnike u FBiH transferi za posebne namjene priznaje se u periodu i visini u kojoj su i utrošeni, a njihov neutrošeni dio na kraju godine preknjižava na kratkoročna razgraničenja. **Revizijom smo utvrdili da su u 2021. godini namjenska sredstva za obnovu kule Zmaja od Bosne utrošena u iznosu od 171.007 KM, što je za 245.698 KM manje u odnosu na priznati prihod po ovom osnovu.** To ima za posljedicu da su za navedeni iznos više iskazani prihodi i finansijski rezultat u Godišnjem izvješću o izvršavanju proračuna, kao i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilanci stanja, a manje iskazana kratkoročna razgraničenja.

Preporuka:

- **transfere za posebne namjene priznavati u visini u kojoj su i utrošeni, a njihov neutrošeni dio preknjižavati na kraju godine na poziciju kratkoročnih razgraničenja.**

Primljeni kapitalni transferi od Kantona iskazani su u iznosu od 914.094 KM. Najvećim dijelom čine ih transferi za posebne namjene od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog Kantona (628.106 KM) i transferi Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Tuzlanskog kantona (285.989 KM).

Grad i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog Kantona su u lipnju 2021. godine zaključili ugovor o prenosu sredstava u iznosu od 400.000 KM. Dio ovih sredstava u iznosu od 330.407 KM doznačen je JP Komunalac d.d. Gradačac za sufinanciranje otplate obveze po kreditu (točka 6.2.4 Izvješća).

Kapitalni transfer od Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Tuzlanskog kantona u iznosu od 207.600 KM odnosi se na sredstva za realizaciju projekta „Primjena mjera energetske efikasnosti na zgradbi Kulturnog centra u Gradačcu“.

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. godinu, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 14.182.013 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (2.861.262 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (268.544 KM), izdaci za materijal i usluge (3.074.345 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (3.026.420 KM), kapitalni transferi (444.985 KM), izdaci za kamate (9.530 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (3.996.927 KM) i izdaci za otplate dugova (500.000 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 2.861.262 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 2.482.003 KM, a na naknade troškova zaposlenih 379.259 KM.

Obračun plaća i naknada vrši se sukladno Pravilniku o plaćama i naknadama uposlenika i izabranih i imenovanih dužnosnika u organima Općine Gradačac i njegovim izmjenama (u dalnjem tekstu: Pravilnik) i Odlukom o plaćama i naknadama uposlenika i izabranih dužnosnika u organima Općine Gradačac i njenim izmjenama (u dalnjem tekstu: Odluka). Osnovna plaća utvrđuje se množenjem osnovice za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda. Iznos osnovne plaće, uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu penzijskog staža zaposlenika u organima Grada. Osnovica za obračun plaća u visini od 330 KM uz bod 1,0023 ili ukupno 330,75 KM, definirana je Sporazumom o visini osnovice za obračun i isplatu plaće u jedinstvenom gradskom organu uprave Gradačac za period 1. 1. do 31. 12. 2021. godine koji su sklopili gradonačelnik i Sindikalna organizacija Jedinstvenog organa uprave Grada Gradačac.

Članom 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁹ (u daljem tekstu: Zakon) utvrđeno je da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti, općine i grada utvrđuju odlukama gradskih i općinskih vijeća o plaćama i naknadama, kao i da se prilikom utvrđivanja koeficijenata trebaju propisati isti koeficijenti za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike sukladno odredbama članova 20. i 21. ovog Zakona. **Revizijom smo utvrdili da pojedini koeficijenti (glavni interni revizor i interni revizor) koji su u primjeni nisu usklađeni sa koeficijentima propisanim Zakonom.**

Odlukom i Pravilnikom utvrđeno je da državni službenici i namještenici imaju pravo na dodatak na osnovnu plaću po osnovu posebnih uvjeta rada u iznosima: 20% za inspektore, 15% za vatrogasce (do izmjene Pravilnika iz jula 2021. godine bilo je 30%) i 10% za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uvjetima određenim posebnim zakonom. Sukladno prethodno navedenom, rješenjima o plaći, dodatak od 30% određen je za 11 zaposlenika – referenata za vatrogastvo, do jula kada su izmijenjena rješenja te je dodatak smanjen na 15%. **Također, dodatak u iznosu od 20% na osnovnu plaću određen je za dva zaposlenika po rješenjima gradonačelnika, za jednog od maja 2019. godine, a za drugog od travnja 2021. godine, na ime ovlaštenja za obavljanje dodatnih poslova.**

¹⁹ "Sl. novine FBiH", br. 45/10, 111/12 i 20/17

Odlukom i Pravilnikom nisu predviđeni dodaci na plaću za obavljanje dodatnih poslova, kao ni člancima 22. i 23. Zakona, kojima su regulirani dodaci na plaću. Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike u tijelima uprave i sudske vlasti u Tuzlanskem kantonu i njegovim aneksima²⁰ (u dalnjem tekstu: Kolektivni ugovor) rukovoditelj tijela može, na prijedlog neposrednog rukovoditelja, donijeti rješenje kojim se osnovna plaća državnog službenika i namještenika uvećava do 20% za razdoblje u kojem, pored svog radnog mesta, obavlja i poslove drugog radnog mesta. Sukladno kolektivnom ugovoru, rješenja bi se trebala donositi svakog mjeseca pojedinačno, što Grad nije činio, nego su donesena sa neograničenim rokom trajanja.

Najviša plaća u Gradu isplaćena je u neto iznosu od 3.356 KM (sa minulim radom), najniža u neto iznosu od 591,73 KM, dok je prosječna neto plaća iznosila 1.216 KM.

Revizijom su obuhvaćene plaće za april, septembar i decembar 2021. godine koje se obračunavaju sukladno internim aktima.

Ocenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je sukladno Zakonu o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu²¹ i Uredbom o pravilima, načinu i kriterijima ocjenjivanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe u Tuzlanskom kantonu.²²

Naknade troškova zaposlenih obuhvaćaju naknade troškova ishrane (225.974 KM), regres za godišnji odmor (54.119 KM), naknade za prevoz na posao i s posla (43.719 KM), pomoć u slučaju smrti (30.414 KM) i otpremnine zbog odlaska u mirovinu (25.033 KM).

Pravilnikom i Odlukom definirano je da zaposlenici imaju pravo na **novčanu naknadu za ishranu** u tijeku rada u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji po posljednjem statističkom podatku. Naknada je isplaćivana u visini od 9,27 KM za prvi devet mjeseci, nakon čega je izvršeno usklađivanje te je iznos povećan na 9,80 KM po danu.

Pravo na naknadu za prijevoz na posao i s posla zaposlenici ostvaruju ukoliko je mjesto rada udaljeno od mjesta stanovanja najmanje dva kilometra, u visini mjesечne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prometa, do udaljenosti od 70 km. Novčana naknada ne može se isplatiti u mjesечnom iznosu većem od 250 KM.

Regres za godišnji odmor isplaćen je u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u visini od 496,50 KM.

Uvidom u odabrani uzorak obračuna i isplate plaća i naknada (ožujak, rujan i prosinac) nisu konstatirani propusti.

Preporuka:

- *usuglasiti akte kojima se uređuju obračun i isplata plaća i naknada sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike i sudske vlasti u Tuzlanskom kantonu u dijelu koji se odnosi na koeficijente i dodatke na plaću i dosljedno ih primjenjivati.*

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 3.074.345 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorne i druge posebne usluge (1.217.679 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (651.470 KM), izdaci za tekuće održavanje (513.149 KM), izdaci za energiju (385.023 KM), nabava materijala i sitnog inventara (147.027 KM), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (91.155 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (48.176 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (15.506 KM) te izdaci za putne troškove (5.160 KM).

²⁰ „Sl. novine TK“, br. 7/17, 7/18, 15/18, 16/18 i 5/20

²¹ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/17, 10/17, 10/18, 14/18 i 8/21

²² „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 1/18 i 2/19

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 1.217.679 KM, u najvećoj mjeri odnose se na izdatke po osnovi druge samostalne djelatnosti (491.562 KM), ostale nespomenute usluge i dadžbine (410.784 KM), te izdatke za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti (114.977 KM).

Izdaci po osnovu druge samostalne djelatnosti se odnose na izdatke za naknade Vijećnicima (205.745 KM), izdatke za rad povjerenstava (170.547 KM), ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti (101.770 KM) i izdatke za volonterski rad (13.500 KM)

Naknade Vijećnicima uređene su Odlukom o visini naknade – paušala članovima Općinskog vijeća, volonterskog dodatka predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća, naknade članovima radnih tijela i Općinske izborne komisije²³ (u dalnjem tekstu: Odluka o visini naknade). Istom je utvrđeno da se naknada utvrđuje množenjem osnovice za uposlenike u tijelima Općine Gradačac i određenog koeficijenta, te da se za neučestvovanje u radu, naknada umanjuje za 50%. Izmjenom ove Odluke utvrđena je mjeseca naknada (paušal) u neto iznosu od 400 KM vijećnicima po sjednici, koji su učestvovali u radu. Za obavljanje funkcije predsjedavajućeg Vijeća na volonterskoj osnovi, pored naknade u iznosu od 400 KM, isplaćuje se i naknada u visini koeficijenta od 1,96, a za obavljanje funkcije zamjenika predsjedavajućeg, isplaćuje se i naknada u visini koeficijenta od 1,47 pomnožene sa osnovicom. Odlukom nije definirana isplata naknade paušala za odsustvo sa sjednice Vijeća.

Naknade članovima Vijeća, za prisustvo sjednicama u 2021. godini, se utvrđivala množenjem koeficijenta 1,70 i osnovice, koja je iznosila 315 KM za cijelu godinu. Odlukom o visini naknade – paušala nije definirana isplata ukoliko se opravda izostanak. Odlukom je utvrđeno da naknada pripada samo vijećnicima koji su učestvovali u radu sjednica, ona je obračunavana i isplaćena i onim vijećnicima koji su dostavili opravdanje za izostanak. Kod 11 održanih sjednica Vijeća, osam članova je opravdalo svoj izostanak te im se isplatio puni iznos paušala, u neto iznosu od 4.284 KM. Također, je u kolovozu isplaćen puni iznos paušala svim vijećnicima, iako sjednica Vijeća nije održana. **Sukladno navedenom, konstatiramo da obračun naknada paušala nije vršen prema izmjeni Odluke, te je isplaćeno više neto naknada za 61.860 KM, od čega se iznos od 44.715 KM odnosi na više isplaćenih paušala (za 11 mjeseci), te iznos od 17.145 KM koji se odnosi na neopravdanost isplate u mjesecu kada nije održana sjednica.**

Preporuka:

- **definirati isplate naknada za opravdani izostanak na sjednicama Vijeća, isplatu naknade za mjesec u kojima se sjednice ne održavaju, te poštovati izmjene i dopune Odluke o visini naknade.**

Izdaci za rad povjerenstva iskazani su u neto iznosu od 170.546 KM, a odnose se na naknade povjerenstva za procjenu nekretnina (41.185 KM), povjerenstva za tehnički prijem objekata (40.387 KM), povjerenstva općinskog vijeća (25.050 KM), izborni povjerenstvo (9.639), naknade za vjenčanja (6.805 KM), povjerenstva za procjenu šteta (1.638 KM), te ostalih povjerenstva (45.842 KM). Pravilnikom o načinu formiranja, kriterijima i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela/povjerenstava koje je osnovao gradonačelnik,²⁴ utvrđeno je da članovima za sudjelovanje u radu stalnih i povremenih radnih tijela pripada naknada od 50 KM do najviše 300 KM, s tim da maksimalna mjeseca naknada za rad u svim radnim tijelima ne može biti veća od visine 1,5 osnovice za obračun plaće u FBiH.

Isplate naknade povjerenstvima koje je formiralo Vijeće vršene su sukladno Odlukama o visini naknade – paušala vijećnicima, u visini od 50 KM. Članovima gradskog izbornog povjerenstva Gradačac, utvrđuje se mjeseca naknada u visini naknade članovima Vijeća, u izbornom razdoblju, a izvan izbornog razdoblja naknada je u visini 30% navedene naknade. Osnovica za obračun naknada utvrđuje se u visini osnovice zaposlenika u tijelima Grada.

²³ „Sl. glasnik općine Gradačac“, br. 1/14, 3/14 i 10/18

²⁴ „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 11/21

Utvrđili smo da obračun naknada zaposlenicima temeljem angažmana u povjerenstvima, u neto iznosu od najmanje 69.979 KM, nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak,²⁵ Zakonom o doprinosima,²⁶ Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak,²⁷ te Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa²⁸ s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo, Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano je da naknade zaposlenicima temeljem angažmana na bilo kojoj osnovi, a u vezi s nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u tijeku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti. Sukladno tome, obveza poslodavca je obračunati i uplatiti porez i pune doprine, prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama Zakona o doprinosima i odredbama Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuka:

- **poreze i doprine na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.**

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada se odnose na iskazane naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima, u iznosu od 101.450 KM. Uvidom u dokumentaciju, utvrđili smo da se sa pojedinim osobama, za iste poslove, zaključivalo više ugovora o privremenim i povremenim poslovima u kontinuitetu, te da njihovo trajanje prelazi razdoblje od 60 dana u tijeku godine, što nije sukladno članku 166. Zakona o radu FBiH²⁹. Na temelju uzetog uzorka, konstatiramo da pojedini poslovi za koje se zaključio ugovor, nisu sistematizirani ali su u nadležnosti Grada, kao što je postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, pomaganje državnom službeniku, arhiviranje, izrada planskih dokumenata i slično. **Ne možemo potvrditi osnovanost zaključenih ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti koji su sistematizirani Pravilnikom o unutarnjem ustroju, jer se ugovori o djelu, sukladno propisima, zaključuju jednokratno za točno definirane poslove na određeno vrijeme.**

Preporuka:

- **ugovore za privremene i povremene poslove zaključivati sukladno odredbama Zakona o radu FBiH, a ugovore o djelu zaključivati jednokratno za točno definirane poslove na određeno vrijeme, sukladno zakonskim propisima.**

Ostale nespomenute usluge i dažbine se u najvećem iznosu odnosi na ostale nespomenute usluge i dadžbine (115.402 KM), izdatke za protugradnu zaštitu (90.986 KM), pripremu projekta Domažić (58.096 KM) te izdatke za porez na dodanu vrijednost (83.421 KM).

U okviru izdataka za komunikaciju i komunalne usluge u iznosu od 651.470 KM, najznačajniji dio odnosi se na izvršene komunalne usluge u iznosu od 573.377 KM (održavanje čistoće, zimsko održavanje, izdatke za vodu, kanalizaciju i smeće te ostale komunalne usluge).

Obavljanje komunalnih usluga, odnosno održavanje čistoće, povjerenje je JP „Komunalac“ d.d. Gradačac, s kim je zaključen ugovor ukupne vrijednosti od 200.000 KM sa PDV-om. Vrste radova/usluga, jedinične mjere, jedinične cijene, radna snaga, transportna i ostala sredstva određeni su Programom obavljanja komunalnih usluga za održavanje gradske čistoće za 2021. godinu.³⁰ Fakture za izvršene radove ispostavljaju se po privremenim situacijama, koje ovjerava nadzorno tijelo Grada, a njihova realizacija je sukladna sa ugovorenim obvezama.

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 435/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/18, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18 i 30/18

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 89/18

³⁰ „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 5/21 – Program obavljanja komunalnih usluga za održavanje gradske čistoće za 2021.godinu

Za pružanje usluga zimskog održavanja cesta na području Grada zaključen je ugovor sa „Balegem“ d.o.o. Gradačac nakon provedenog postupka i izvršene su u ukupnom iznosu od 259.666 KM sa PDV-om. Odnose se na pružanje usluga na zimskom održavanju prohodnosti gradskih ulica, lokalnih puteva, prohodnosti trotoara i nekategorisanih i ostalih puteva u interventnim situacijama na području Grada. Fakture za izvršene radove se ispostavljaju po privremenim situacijama, koje ovjerava nadzorno tijelo ispred Grada, a uvidom u uzorak nismo konstatirali nepravilnosti.

Ostale komunalne usluge u iznosu od 104.619 KM, u najznačajnijoj mjeri obuhvaćaju rashode po osnovu Programa održavanja riječnih korita i lateralnog kanala za 2021. godinu, koje obavlja JP „Parkinzi“ d.o.o. Gradačac, zatim izgradnja azila za napuštene životinje, rashodi po osnovu spomenika, priključaka i drugo. Uvidom u realizaciju ugovora na bazi uzorka, utvrdili smo da su usluge izvršene sukladno zaključenim ugovorima.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 513.149 KM, a najznačajniji se odnose na usluge opravke i održavanja puteva (347.757 KM), usluge za održavanje ulične rasvjete (44.904 KM), te usluge popravka i održavanja zgrada (29.291 KM).

Usluge opravke i održavanja puteva definirani su Okvirnim sporazumom za 2019. – 2021. godinu sa dobavljačem „Balegem“ d.o.o. Gradačac, u ukupnom iznosu od 790.450 KM. Ugovorom o popravci i sanaciji gradskih ulica, lokalnih i nekategoriziranih puteva na području Grada za 2021. godinu, cijena izvođenja radova iznosi 335.017 KM. Realizacija navedenog ugovora je viša za 12.740 KM, međutim, realizacija Okvirnog sporazuma je u okviru ugovorenog. Uvidom u uzorkovane fakture, konstatiramo da su usluge izvršene sukladno Planovima popravke i sanacije cesta i ulica Grada za 2021. godinu³¹, koje je ovjerilo nadzorno tijelo gradske uprave.

U okviru usluga opravke i održavanje puteva, iskazani su i izdaci za održavanje horizontalne i vertikalne signalizacije, u iznosu od 25.181 KM. Pružanje ovih usluga uređeno je ugovorom o izradi i održavanju horizontalne i vertikalne signalizacije sa „Parkinzi“ d.o.o. Gradačac, sukladno Programu izrade i održavanja horizontalne i vertikalne signalizacije Grada Gradačac za 2021. godinu³². Uvidom u uzorak ispostavljenih faktura, nismo utvrdili odstupanja u odnosu na ugovore.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 3.026.420 KM, a čine ih transferi drugim razinama vlasti (636.150 KM), transferi pojedincima (345.928 KM), transferi neprofitnim organizacijama (1.818.805 KM), subvencije javnim poduzećima (104.578KM), subvencije privatnim poduzećima (111.054 KM) i drugi tekući rashodi (9.905 KM).

Tekući transferi drugim razinama vlasti iskazani su u iznosu od 636.150 KM i odnose se na transfer za sport (595.200 KM), transfer za mjesne zajednice (35.950 KM) i transfer za kulturu (5.000 KM).

Transfer za sport (595.200 KM) najvećim dijelom odnose se na sredstva odobrena korisnicima za takmičenje u I ligi FBiH (243.000 KM), za rukometni klub „Gradačac-2021“ (120.000 KM), za takmičenje u Premier ligi, Super ligi FBiH, KUP BiH, mlade kategorije (55.000 KM), za takmičenja na domaćim, regionalnim i evropskim takmičenjima – trenažni proces (30.000 KM) i za rad i funkcioniranje Sportskog saveza Grada (23.000 KM).

Raspodjela sredstava vrši se na temelju javnog poziva po kojem je proveden postupak odobravanja sredstava po načelu usvojene LOD metodologije. U javnom pozivu naznačeno je da projekti moraju biti u javnom interesu i razvojnim ciljevima Grada, kako je utvrđeno Strategijom Općine Gradačac 2014.-2023. Odlukom o izvršenju proračuna Grada za 2021. godinu nije u potpunosti utvrđen način dodjeljivanja sredstava krajnjim korisnicima, niti je utvrđena obveza provođenja nadzora nad njihovim namjenskim utroškom, a nije ni donesen Pravilnik o kriterijima načinu raspodjele sredstava za programe i projekte iz oblasti sporta. Ocjenjivanje i odabir ovih projekata vrši se na temelju Odluke o načinu odabira projekata nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji.³³

³¹ „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 5/21 – Popravka i sanacija gradskih ulica – Plan za 2021.godinu, Popravka i sanacija lokalnih cesta na području Grada – Plan za 2021. godinu, Popravka i sanacija nekategoriziranih cesta na području Grada – Plan za 2021.godinu

³² „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 5/21 – Program izrade i održavanja horizontalne i vertikalne signalizacije na području užeg dijela grada Gradačca za 2021. godinu

³³ „Sl. glasnik Grada Gradačac“, br. 6/18

Ovaj transfer realizira se na temelju zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava o sufinanciranju projekata prema dostavljenom projektnom prijedlogu, kojima je regulirano praćenje namjenskog utroška, izvješćivanje i nadzor proračunskih sredstava.

U dijelu koji se odnosi na dostavljanje izvješća o utrošku sredstava za proteklo razdoblje, konstatiramo da su sredstva pravданa dostavljanjem narativnog izvješća sa pregledima računa i dokaza da su sredstva utrošena u namjene utvrđene projektom.

Tekući transferi za sport Proračunom su planirani i iskazani na poziciji transfera nižim nivoima vlasti u iznosu od 595.200 KM, iako su odobreni udrugama građana, što nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu da su tekući transferi nižim nivoima vlasti više, a transferi neprofitnim udrugama manje iskazani za navedeni iznos, te da finansijska izvješća ne daju tačan pregled tekućih transfera po vrstama.

Transfer za mjesne zajednice odobrava se Odlukom gradonačelnika, na temelju zahtjeva i sukladno Odluci o izvršenju proračuna Grada za 2021. godinu. Grad nije donosio poseban akt o kriterijima, koji su predviđeni ovom odlukom, nego se sredstva dodjeljuju na prijedlog pomoćnika gradonačelnika za društvene djelatnosti boračko-invalidsku zaštitu. Služba za društvene djelatnosti i boračko –invalidsku zaštitu za tekuće transfere mjesnim zajednicama planira materijalne troškove (struja, voda, telefon, održavanje prostorija i drugo) i knjigovodstvene usluge ravnopravno za 36 mjesnih zajednica po utvrđenom kriteriju, a to je broj članova Vijeća u mjesnim zajednicama. Mjesne zajednice su pravne osobe sa svojim identifikacijskim brojem, upisane su u Registr mjesnih zajednica kod Službe za društvene djelatnosti, imaju svoje prostorije, koje su njihovom vlasništvu i ne financiraju se tijela mjesne zajednice (predsjednik mjesne zajednice i Vijeće mjesne zajednice). Korisnici su dostavili dokaz o namjenskom utrošku sredstava, kako je predviđeno Odlukom o odobravanju sredstava.

Transfer pojedincima iskazani su u iznosu od 345.928 KM, i odnosi se na ostale tekuće transfere pojedincima (258.428 KM) i jednokratne novčane pomoći od otklanjanja posljedica prirodne nesreće (87.500 KM). Najveći dio ostalih tekućih transfera čine: beneficije za socijalnu zaštitu (100.408 KM), na kojima su iskazana sredstva odobrena za obvezno zdravstveno osiguranje preko Centra za socijalni rad i braniteljima, stipendije (76.800 KM) i ostale transfere pojedincima (31.740 KM).

Ostali tekući transferi pojedincima odobravaju se na temelju Pravilnika o kriterijima i postupku za odobravanje jednokratne pomoći socijalno ugroženim obiteljima sa područja Grada iz 2013. godine. Njime su utvrđeni vrsta pomoći, pravo na pomoć, visina sredstava, status korisnika i uvjeti za ostvarivanje prava. Na temelju Odluka gradonačelnika odobravane su isplate pojedincima radi prevazilaženja teškog finansijskog stanja i liječenja i ovo predstavlja prošireni oblik socijalne pomoći. Izdvajanje za navedene namjene se vrši na temelju zahtjeva pojedinaca, koje obrađuje stručna Služba.

Transfer neprofitnim organizacijama iskazan je u iznosu od 1.818.805 KM.

Najveći dio ovog transfera odnosi se na sredstva u iznosu od 1.393.721 KM koja su dodijeljena korisnicima utvrđenim proračunom, JU Centar za socijalni rad (439.920 KM), JU Dječje obdanište „Kolibri“ Gradačac (439.935 KM), JU Centar za kulturu „Ahmed Muradbegović“ Gradačac (272.822 KM), JU Javna biblioteka „Alija Isaković“ Gradačac (210.144 KM) i sredstva po odlukama 30.900 KM. Dodijeljena sredstva ovog transfera odobravaju se na temelju zahtjeva javnih ustanova (sredstva su utvrđena proračunom) a koje je osnovalo Vijeće.

Odlukom o izvršenju proračuna Grada utvrđeno je da će se planirana sredstva u potrošačkoj jedinici Službe za društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu javnim ustanovama i neprofitnim organizacijama raspoređivati prema utvrđenim iznosima u Proračunu na temelju odluke koju donosi gradonačelnik na prijedlog Službe. Sredstva javnim ustanovama dodjeljivana su putem mjesecnih tranši iz Proračuna na temelju zahtjeva i odluka gradonačelnika o isplati sredstava na ime transfera za svaki mjesec. Javne ustanove sačinjavaju izvješća o radu, te ih dostavljaju nadležnoj Službi radi usvajanja na Vijeću. Do okončanja revizije predmetna izvješća nisu bila razmatrana na Vijeću.

U okviru ovog transfera iskazani su i ostali tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 360.584 KM i transfer vjerskim zajednicama 64.500 KM.

Grad je za rad udruga odobrio 139.800 KM, kojeg čine sredstva za rad Saveza boračkih organizacija (127.800 KM – 12 tranši po 10.650 KM), za Patriotsku ligu (6.000 KM – 12 tranši po 500 KM), i za Udrugu antifašista i boraca NOR-a (6.000 KM – 12 tranši po 500 KM). Preostali dio u iznosu od 220.784 KM dodijeljen je projektima, savezima, ostalim udrugama i manifestacijama (sajamska manifestacija 10.000 KM, Eko zeleni 7.000 KM, Udruga žena 7.000 KM, Udruga djece 6.992 KM, biblioteka 6.900 KM, projekt Preporod 6.000 KM, Crveni križ, 5.000 KM i drugi). Sredstva udrugama dodjeljivana su na temelju javnog poziva, a odobravana odlukama gradonačelnika. Korisnici sredstava dostavljali su izvješća o namjenskom utrošku sredstava.

Subvencije javnim poduzećima odnose se na sredstva doznačena JP Komunalac d.d. Gradačac u iznosu od 111.054 KM za obavljanje komunalnih usluga na održavanju čistoće Grada. Ugovorom o obavljanju komunalnih usluga o održavanja čistoće sa JP „Komunalac“ d.d. Gradačac utvrđeni su predmet, cijene i rok za obavljanje komunalnih usluga, kao i međusobna prava i obveze ugovornih strana. O obavljenim uslugama vodi se radni nalog i ispostavlja faktura.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizirani su u iznosu od 444.985 KM, a odnose se na kapitalne transfere javnim poduzećima (415.407 KM) i kapitalne transfere neprofitnim organizacijama (29.578 KM).

Kapitalni transferi javnim poduzećima odnose se na sredstva odobrena JP „Komunalac“ d.d. Gradačac (330.407 KM) i JZU Dom zdravlja Gradačac (85.000 KM).

Sredstva JP „Komunalac“ odobrena su po Ugovoru o prijenosu sredstava za refundaciju dijela troškova nastalih realizacijom Projekta vodosnabdijevanja Gradačac iz primljenog kapitalnog transfera Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Tuzlanskog kantona (točka 6.2.4 Izvješća).

Sredstva za JZU Dom zdravlja odobrena su na osnovu Odluke gradonačelnika od 14. 12. 2021. godine za uslugu nadogradnje RTG aparata i uslugu digitalizacije mamografa. JZU Dom zdravlja je dostavio Izvješće o namjenskom utrošku sredstava 31. 1. 2022. godine.

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 3.996.927 KM i u odnosu na plan ostvareni su manje za 3.778.891 KM ili 51%. Nije dano obrazloženje ovako velikog odstupanja. Izdaci za nabavu stalnih sredstava obuhvaćaju rekonstrukciju i investicijsko održavanje (3.173.320 KM), nabavu građevina (491.280 KM), nabavu sredstava u obliku prava (248.503 KM) i nabavu opreme (83.824 KM).

Rekonstrukcija i investicijsko održavanje iskazani su u iznosu od 3.173.320 KM. Izvršili smo uvid u uzorak rashoda i izdataka koji se odnose na: rekonstrukcija i izgradnja lokalnih puteva (601.388 KM), izgradnja lokalnih puteva na području Grada (418.032 KM), izgradnja kanalizacije (188.023 KM), izgradnja lokalnih puteva Mionica – Ledenice (106.224 KM), izgradnja kanalizacije u industrijskoj zoni (88.047 KM), primjena mjera energetske efikasnosti na zgradi Kulturnog centra (86.872 KM), izgradnja stadiona u mjesnoj zajednici Zelinja Donja (45.735 KM), sanacija klizišta u MZ Zelinja Donja (32.509 KM), izvođenje graditeljskih radova na cestama (25.000 KM) i drugi projekti.

Izdaci za nabavu građevina odnose se najvećim dijelom na izvođenje radova na dovršetku zgrade vatrogasnog doma u vrijednosti od 243.946 KM i izgradnju vanjske rasvjete u Gradu u vrijednosti od 115.100 KM. Detaljnija obrazloženja o provedenim postupcima dana su u točki 7. Izvješća.

Izdaci za nabavu stalnih sredstava knjigovodstveno se evidentiraju kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava, kako je predviđeno okvirom finansijskog izvješćivanja za proračunske korisnike.

6.1.2.6 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 500.000 KM i odnose se na otplatu kratkoročnog overdraft kredita.

Na temelju prezentirane dokumentacije utvrdili smo da se Proračunom Grada nije planirao i knjigovodstveno evidentirao izdatke za otplatu dugoročnog kredita prema ugovoru sa Federalnim ministarstvom financija. Isto tako nisu planirani ni primici po ovom osnovu i ugovoru koji je zaključen sa JP Komunalac d.d. Gradačac.

Budući da je u poslovnim knjigama, na poziciji rashoda i izdataka te prihoda i primitaka, iskazan samo dio koji se odnosi na primljene i dane kapitalne transfere za ovu namjenu, u proračunskom računovodstvu u ovom dijelu nije ispoštovano načelo pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Ovo je imalo za posljedicu da su izdaci za otplatu dugova u finansijskim izvješćima manje iskazani za 685.619 KM, kao i primici po istom osnovu (preporuke date u točkama 5. i 6.2.1 Izvješća).

6.1.3 Financijski rezultat

U finansijskim izvješćima za 2021. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi:

						(u KM)
R. br.	Opis	Izmjene i dopune proračuna za 2021. godinu	Izvršenje proračuna u 2021. godini	Izvršenje proračuna u 2020. godini	Indeks (4/3*100)	
1	2	3	4	5	6	
I	PRIHODI	16.252.097	12.535.181	11.536.485	77	
I 1.	Prihodi od poreza	6.940.318	8.164.810	6.825.685	117	
I 2.	Neporezni prihodi	3.178.352	2.378.413	2.263.589	75	
I 3.	Primljeni transferi i donacije	6.133.427	1.991.958	2.447.211	32	
II	RASHODI	11.334.279	9.685.086	9.833.969	85	
II 1.	Tekući rashodi	7.021.745	6.204.251	5.885.892	88	
II 2.	Tekući transferi	3.370.924	3.026.420	2.987.584	89	
II 3.	Kapitalni transferi	926.610	444.985	945.301	48	
III.4.	Izdaci za kamate	15.000	9.530	15.192	63	
II 4.	Tekuća pričuva	0	-	-	-	
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	4.917.818	2.850.095	1.702.516	58	
IV	NETO NABAVA ST. SR. IV 2.-IV 1.	4.917.818	3.797.809	1.219.149	51	
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	2.858.000	199.118	1.360.194	7	
IV 2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	7.775.818	3.996.927	2.579.343	51	
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III-IV	0	(947.714)	483.367		
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FIN. IMOVINE VI 1.-VI 2.	0	0	0		
I 1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0		
I 2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0		
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1.-VII 2.)	0	0	0	99	
VII 1.	Primici od zaduživanja	500.000	500.000	400.000	100	
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	500.000	500.000	400.000	100	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	0	(947.714)	883.367		

Podaci iz Bilance stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	2.646.320	13.764.443	19
--	------------------	-------------------	-----------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit od 2.850.095 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 12.535.181 KM, a rashodi u iznosu od 9.685.086 KM.

Ukupan financijski rezultat revidirane godine iskazan je u iznosu od 947.714 KM, s obzirom na to da su pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavu stalnih sredstava (3.996.927 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (199.118 KM).

S obzirom na to da je, iako nije utrošen, priznat kao prihod perioda transfer za posebne namjene u iznosu od 245.697 KM (namjenska sredstva primljena za obnovu kule Zmaja od Bosne), za navedeni iznos više su iskazani prihodi, kao i ukupan financijski rezultat u Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna. Po istom osnovu u Bilanci stanja potcijenjena su kratkoročna razgraničenja, a precijenjen neraspoređeni višak prihoda nad rashodima.

U bilanci stanja na 31. 12. 2021. godine iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.646.320 KM i u odnosu na isto razdoblje 2020. godine manji je za 11.118.128 KM. Smanjenje iskazanog viška prihoda nad rashodima za iznos od 11.118.128 KM umjesto za iznos finansijskog rezultata (947.714 KM), posljedica je nedosljedne primjene Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu u ranijim razdobljima.

Grad u ranijim razdobljima nije zaključna knjiženja provodio sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Ovim propisima utvrđeno je da se konta klase 6, 7 i 8 zaključnim knjiženjima zatvaraju preko konta 591, preko kojeg se utvrđuje rezultat razdoblja. Međutim, konta klase 8 (primici i izdaci) nisu u ranijim razdobljima zatvarana preko konta 591 nego korištenjem tzv. „korektivnih konta“. Zbog navedenog, u bilancama stanja ranijih razdoblja bio je precijenjen neraspoređeni višak prihoda nad rashodima, te je njegovo stanje predstavljalo neraspoređeni tekući višak prihoda i rashoda (suficit), a ne ukupan neraspoređeni višak prihoda i rashoda.

U 2021. godini, zaključna knjiženja su provedena na način propisan okvirom finansijskog izvešćivanja za proračunske korisnike. Provedena su i korektivna knjiženja, te je po ovom osnovu umanjen neraspoređeni višak prihoda nad rashodima za 10.113.576 KM (neto izdaci za posljednjih pet godina).

Također, u ranijem razdoblju priznat je kao prihod transfer za posebne namjene iako nije bio utrošen, te je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima umanjen i za iznos ovog korektivnog knjiženja.

Prihodi i finansijski rezultat za 2021. godinu precijenjeni su za 245.697 KM, s obzirom na to da je transfer za posebne namjene priznat, iako nije utrošen. Za isti iznos su u Bilanci stanja manje su iskazana kratkoročna razgraničenja, a više iskazan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu (preporuka u točki 6.1.1.3 Izvješća).

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina je na 31. 12. 2021. godine iskazana u iznosu od 1.377.247 KM, a čine je sredstva na glavnom transakcijskom računu (71.515 KM), sredstva na deviznom računu (4.146 KM) i sredstva na namjenskim računima (1.301.586 KM). Platni promet obavlja se preko računa koji su otvoreni kod NLB banke d.d. Sarajevo.

Novčana sredstva na podračunima u najvećoj mjeri čine izdvojena namjenska sredstva za infrastrukturne projekte (284.470 KM), sredstva za zaštitu i spašavanja (492.638 KM), sredstva za obnovu kule Zmaja od Bosne (458.013 KM), sredstva za izgradnju skloništa (58.969 KM), te sredstva na ostalih pet podračuna (7.496 KM).

Proračunom nisu planirani izdaci za otplatu dugova i s njima povezani primici, te oni nisu ni knjigovodstveno evidentirani. Ovo nije sukladno Zakonu o riznici u FBiH kojim je utvrđeno da se sa Jedinstvenog računa riznice ne može isplatiti nijedan izdatak ukoliko nije odobren Proračunom.

Preporuka:

- **isplatu izdataka vršiti isključivo ako su planirani Proračunom, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.**

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.193.530 KM i čine ih potraživanja od pravnih osoba za isporučenu robu i usluge (258.044 KM), potraživanja od pravnih osoba za unaprijed plaćenu robu i usluge – avansi (138.470 KM), potraživanja od fizičkih osoba (1.424 KM) i ostala potraživanja (795.592 KM).

Potraživanja od pravnih osoba za isporučene usluge i robu iskazana su u iznosu od 258.044 KM. Na ovoj poziciji se u najvećoj mjeri knjigovodstveno evidentiraju potraživanja po osnovu naknade za korištenje javnih površina, naknade za izdavanje poslovnih prostora, naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta – rente, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i drugo.

Sa obveznicima plaćanja naknade na ime naknade za pogodnosti – rente i naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta zaključivani su ugovori o odgođenom plaćanju, sukladno Odluci o graditeljskom zemljištu koju je donijelo Vijeće i Pravilniku o postupku i uvjetima o odgođenog plaćanja koji je donio gradonačelnik. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se najveći iznos potraživanja odnosi na JP „Parkinzi“ d.o.o. Gradačac (100.285 KM), „DSL Elektronika“ d.o.o. Modriča (73.138 KM) i „Zebed“ d.o.o Gradačac (42.776 KM).

Prije sastavljanja finansijskih izvješća vršeno je usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki. Od iskazanih 259.468 KM potraživanja, potvrđeno je 132.235 KM. Kupcima koji nisu dostavili odgovore, Grad je uputio urgencije za njihovo dostavljanje. Poduzimaju se i mjere naplate potraživanja, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.

Najznačajniji dio ostalih potraživanja odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja (795.723 KM). Sumnjiva i sporna potraživanja najvećim dijelom odnose se na potraživanja za koja su pokrenuti postupci naplate sudskim putem. Najznačajniji iznosi odnose se na „Gradačački sajam“ d.o.o. Gradačac (342.107 KM), „Nova pijaca“ d.o.o. Gradačac (293.184 KM), te „Euroline“ d.o.o. (33.628 KM).

Preporuka:

- **nastaviti aktivnosti na kontroli naplate potraživanja i poduzimanju zakonom propisanih radnji s ciljem njihove naplate.**

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvješćima Grada na 31. 12. 2021. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 78.898.227 KM (nabavna vrijednost od 90.593.302 KM i ispravke vrijednosti 11.695.075 KM), dugoročni plasmani (6.524.967 KM) i vrijednosni papiri (123.435 KM).

Strukturu iskazane nabavne vrijednosti stalnih sredstava iskazanih čine: zemljište (-34.676 KM), građevine (85.047.970 KM), oprema (845.585 KM), ostala stalna sredstva (22.340 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.850.676 KM) i stalna sredstva u pripremi (2.861.406 KM).

U knjizi kapitalne imovine (pomoćnoj knjizi stalnih sredstava) evidentirana su stalna sredstva nabavne vrijednosti u iznosu od 55.551.562 KM. Usuglašavanje stalnih sredstava u Glavnoj i pomoćnoj knjizi nije izvršeno, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

Nabavna vrijednost zemljišta u Glavnoj knjizi iskazana je u iznosu od -34.676 KM (potražni saldo), a u pomoćnoj knjizi je iskazana nabavna vrijednost zemljišta u iznosu od 4.723.396 KM. Naime, značajan dio nabavne vrijednosti zemljišta iskazan je u okviru pozicije građevina.

Na poziciji građevina iskazane su zgrade u iznosu od 63.774.014 KM, objekti vodovoda, kanalizacije i deponije smeća u iznosu od 8.709.773 KM i ostali objekti u iznosu od 12.564.173 KM. Na osnovu prezentirane dokumentacije, nismo se mogli uvjeriti na koje objekte se ova nabavna vrijednost odnosi. **Naime, prezentirana je struktura objekata koji su u vlasništvu ili posjedu Grada, ali ne struktura onih koji su knjigovodstveno evidentirani. U knjizi kapitalne imovine najvećim dijelom su evidentirana samo naknadna ulaganja u pojedine objekte.**

Objekti vodovoda, kanalizacije i deponije smeća u pomoćnoj knjizi su iskazani u iznosu od 7.175.581 KM, a ostali objekti (od kojih se najznačajniji dio odnosi se na nabavnu vrijednost cesta i mostova) u iznosu od 8.962.183 KM.

Osnivačka ulaganja iskazana su u iznosu od 1.566.029 KM, a najvećim dijelom odnosi se na studije izvodljivosti za izradu projektne i tehničke dokumentacije.

U 2021. godini nije izvršen ni obračun amortizacije za stalna sredstva za 2021., kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Dugoročni plasmani (6.524.967 KM) odnose se na potraživanja za otplatu kredita na temelju za projekat vodosnabdijevanja JP „Komunalac“ d.d. Gradačac. Njihovu vrijednost nismo potvrdili, s obzirom na to da Grad nije izvršio usuglašavanje dugoročnih obveza s Federalnim ministarstvom finansija (točka 6.2.4 Dugoročne obveze)

Vrijednosni papiri (123.435 KM) odnose se na dionice Grada u JP „Komunalac“ d.d. Gradačac.

Ne možemo potvrditi zemljište i građevine nabavne vrijednosti od 85.013.294 KM s obzirom na to da su iskazani na poziciji građevina, da Grad ne posjeduje podatke o strukturi i pojedinačnim vrijednostima onih koje su iskazane u Glavnoj knjizi, da pomoćna knjiga kapitalne imovine nije potpuna, te da u 2021. godini nije izvršen obračun amortizacije. Efekte na finansijska izvješća ne možemo izmjeriti. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuke:

- *utvrditi strukturu nabavne vrijednosti zemljišta i građevina iskazanih u Glavnoj knjizi, te shodno nalazima provesti odgovarajuća knjiženja i vršiti obračun amortizacije na stalna sredstva koja su u upotrebi;*
- *knjigu kapitalne imovine (pomoćnu knjigu stalnih sredstava) uspostaviti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, te izvršiti usuglašavanje podataka u Glavnoj knjizi i knjizi kapitalne imovine.*

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 4.680.646 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obveze (2.667.273 KM), obveze prema zaposlenima (275.702 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.737.671 KM).

U okviru **kratkoročnih tekućih obveza** iskazane su obveze prema dobavljačima (2.314.048 KM), obveze prema fizičkim osobama (166.761 KM), obveze prema neprofitnim organizacijama (205.266 KM) i obveze za PDV (18.802 KM – dugovni saldo).

Najznačajniji iznos obveza prema dobavljačima (535.475 KM) odnosi se na Balegem d.o.o. Gradačac, s kojim je izvršeno usuglašavanje stanja. Izvodima otvorenih stavki potvrđeno je stanje obveza prema dobavljačima u iznosu od 1.744.292 KM.

Obveze prema zaposlenima u iznosu od 275.702 KM odnose se na obveze za plaću 100.647 KM, doprinose na plaću i iz plaće (90.785 KM), obveze po obustavama iz plaća (79.455 KM) i obveze prema drugim fizičkim osobama (4.815 KM).

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 1.737.671 KM odnose se na razgraničene prihode – knjigovodstveno evidentirana potraživanja (870.513 KM) i razgraničene prihode za namjenska sredstva (867.158 KM).

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva iskazana su u iznosu od 867.158 KM. Najznačajniji dio odnosi se na neutrošena sredstva za obnovu Kule Zmaja od Bosne (458.013 KM), sredstva zaštite i spašavanja (255.506 KM) i sredstva za investicijske projekte (160.562 KM).

Revizijom smo utvrdili da su u 2021. godini namjenska sredstva za obnovu kule Zmaja od Bosne utrošena u iznosu od 171.007 KM, što je za 245.698 KM manje u odnosu na priznati prihod po ovom osnovu. Navedeno ima za posljedicu da su kratkoročna razgraničenja manje iskazana za navedeni iznos (preporuka dana u točki 6.1.1.3 Izvješća).

6.2.4 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 8.336.181 KM, i čine ih obveze po kreditu sa Europskom bankom za obnovu i razvoj za projekt vodosnabdijevanja (6.445.348 KM) i ostale dugoročne obveze (1.890.833 KM).

Podugovor o zajmu za Projekat „Vodosnabdijevanje Gradačac“ zaključen je 26. 4. 2018. godine između FBiH, koju predstavlja Federalno ministarstvo financija i Grada (tada Općina). Podugovorom su Gradu stavljeni na raspolažanje sredstva u ukupnom iznosu od 7.823.320 KM (4.000.000 EUR), a Grad se obvezao platiti ugovorenu kamatu, naknade i troškove, te vratiti cijelokupan iznos zajma. Podugovorom zaključenim između Grada i JP „Komunalac“ d.d. Gradačac od 27. 4. 2018. godine, ova sredstva su stavljeni na raspolažanje JP „Komunalac“ d.d. Gradačac, koji se obvezao vratiti Gradu cijelokupan iznos zajma (7.823.320 KM) zajedno sa pripadajućom kamatom i svim ostalim troškovima.

Dugoročne obveze Grada i dugoročni plasmani od JP „Komunalac“ d.d. po ovom osnovu, knjigovodstveno su evidentirani u 2021. godini.

Uplata anuiteta vrši se na temelju fakture za plaćanje, koju Gradu dostavlja Federalno ministarstvo financija. Nakon toga, Grad dostavlja zahtjev za plaćanje JP „Komunalac“ d.d. Gradačac u iznosu plaćene fakture. Ugovorom o prijenosu sredstava između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona i Grada dana je suglasnost o preuzimanju obveza refundacije sredstava za projekt vodosnabdijevanja, koju je odobrila Skupština Tuzlanskog kantona. Ova sredstva se, po prijemu, doznačavaju JP „Komunalac“ d.d. Gradačac.

Proračunom Grada nisu planirani, niti su knjigovodstveno evidentirani izdaci za otplatu dugoročnog kredita prema Federalnom ministarstvu financija, kao ni primici od JP Komunalac d.d. Gradačac po istom osnovu. Tijekom obavljanja revizije nije nam prezentiran otplatni plan, kao ni dokaz da je izvršeno usuglašavanje stanja dugoročnih obveza po ovom kreditu na 31. 12. 2022. godine. Zbog navedenog nismo potvrdili iskazano stanje dugoročnih obveza i dugoročnih plasmana.

Ostale dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 1.890.833 KM. Najvećim dijelom (1.430.293 KM) odnose se na obvezu po osnovu Ugovora o ustupanju tražbine – cesiju koji je u srpnju 2021. zaključen između Grada (Dužnik), UniCredit Banke d.d. Mostar (Primatelj) i Balegema d.o.o. Gradačac (Ustupitelj). Ugovorom je utvrđeno da Ustupitelj za Dužnika obavlja poslove izgradnje i rekonstrukcije gradskih ulica i lokalnih cesta na području grada. Uređeni su međusobni dužničko-povjerilački odnosi na način da Ustupitelj dio svoje tražbine prema Dužniku temeljem Ugovora o izvođenju radova i Sporazuma o plaćanju u iznosu od 1.634.621 KM ustupa Primatelu radi naplate njegove tražbine po Ugovoru o dugoročnom kreditu iz srpnja 2021. u istom iznosu. Grad se na ovaj način obvezao da će iznos u visini rate kredita plaćati na račun Primatela. Nije prezentirana suglasnost Vijeća na ugovor.

Ističemo da su zaključivanjem ovog ugovora izmijenjeni uvjeti koji su utvrđeni tenderskom dokumentacijom i ugovorom o izvođenju radova koji su zaključeni nakon provedenog postupka javne nabave, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama (točka 7. Izvješća).

Iznos ostalih dugoročnih obveza od 460.540 KM odnosi se na obveze po Sporazumu o obročnom plaćanju duga Grada prema JP Komunalac d.d. Gradačac koji je zaključen u junu 2021. godine.

Ne možemo potvrditi dugoročne obveze po osnovu kredita za Projekt vodosnabdijevanja, iskazane u iznosu od 6.445.348 KM, i s njima povezane dugoročne plasmane, jer njihovo stanje nije usuglašeno s Federalnim ministarstvom financija i JP „Komunalac“ d.d. Gradačac, a nije prezentiran ni otplatni plan ili druga dokumentacija koja potvrđuje njihovo stanje.

Preporuka:

- *usuglasiti stanje dugoročnih obveza sa Federalnim ministarstvom financija, te u poslovnim knjigama izvršiti korektivna knjiženja s ciljem njihovog točnog iskazivanja u finansijskim izvješćima.*

6.2.5 Izvori stalnih sredstava

Izvori stalnih sredstava su u Bilanci stanja iskazani u iznosu od 75.102.061 KM i čine ga izvori stalnih sredstava (72.455.741 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (2.646.320 KM).

U okviru izvora stalnih sredstava iskazani su izvori stalnih sredstava 78.898.226 KM (potražni saldo), koji su usuglašeni sa stalnim sredstvima. S obzirom na to da revizijom nismo potvrdili iskazanu vrijednost građevina i zemljišta, ne možemo potvrditi ni njihove izvore (točka 6.2.2 Izvješća).

6.2.6 Popis sredstava i obveza

Odlukom gradonačelnika o redovnom godišnjem popisu od 24. 12. 2021. godine naloženo je provođenje redovnog godišnjeg popisa, kojom je definiran rok izvršenja popisa 15. 1. 2022. godine. Ovom odlukom imenovana su povjerenstva za popis (središnje popisno povjerenstvo, povjerenstvo za popis zemljišta, zgrada, stanova i drugih nekretnina, povjerenstvo za popis obveza i potraživanja, povjerenstvo za popis novčanih sredstava, plemenitih metala i vrijednosnih papira i povjerenstvo za popis opreme pokretne imovine i inventara). Također, definiran je rok za dostavu pojedinačnih izvješća o popisu, središnjem popisnom povjerenstvu do 15. 1. 2022. godine. Središnje popisno povjerenstvo sačinilo je Izvješće o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021. godine i dostavilo ga gradonačelniku 8. 2. 2022. godine, koje je Odlukom gradonačelnika, usvojeno 16. 2. 2022. godine. Konstatiramo da Izvješće nije dostavljeno u roku, koji je utvrđen odlukom gradonačelnika, a ni rok utvrđen Zakonom o računovodstvu u FBiH.

Grad je donio Pravilnik o popisu imovine i obveza u prosincu 2021. godine, kojim se utvrđuje cilj i predmet popisa, vrste popisa, vrijeme provođenja popisa, odgovornosti i način popisa u gradskim službama i organima Grada.

Revizijom smo utvrdili da je godišnjim popisom obuhvaćen samo dio stalnih sredstava. Za najznačajniji dio samo su preuzeta stanja konta iz Glavne knjige. Povjerenstvo za popis nekretnina konstatiralo je da nisu od nadležnih službi dobili popisne liste na 31. 12. 2021. godine. Pomoćne evidencije ne sadrže podatke o svim stalnim sredstvima koja su iskazana u Glavnoj knjizi, a sačinjene popisne liste ne sadrže sve potrebne podatke.

Imajući u vidu da popis nije izvršen u cijelosti, da vrijednosti stalnih sredstava utvrđenih popisom i pomoćnim evidencijama nisu usuglašene sa iskazanim stanjima u poslovnim knjigama, nije izvršeno uskladištanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i obveza, usuglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 13.234.299 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 14.182.013 KM, i negativan novčani tijek u iznosu od 947.714 KM. Saldo gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 1.137.100 KM, a na kraju godine 189.386 KM.

Revizijom smo utvrdili da ovo Izvješće nije sačinjeno na propisani način. Prihodi i primici, kao ni rashodi i izdaci nisu prevedeni na primitke i izdatke novca. Kao prilivi iskazani su prihodi i primici koji su iskazani u Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna. U prilivima nisu iskazani primici za otplatu kredita od JP Komunalac d.d. Gradačac, izdaci za otplatu duga prema Federalnom ministarstvu finacija, kao ni transferi koji su primljeni u 2021. godini i razgraničeni su. Ni saldo gotovine na početku i na kraju godine nisu ispravno iskazani.

Izvješće o novčanim tijekovima ne daje točan pregled salda gotovine na početku i na kraju perioda, a prihodi i primici, kao ni rashodi i izdaci nisu prevedeni na primitke i izdatke novca. Zbog navedenog Izvješće o novčanom tijeku nije sačinjeno sukladno članku 24. Pravilnika o finansijskom izvešćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *Izvješće o novčanim tijekovima sastavlјati sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvešćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

7. JAVNE NABAVE

Plan javnih nabava za 2021. donesen je 12. 4. 2021. godine, i u tijeku godine mijenjan je sedam puta.³⁴ Na kraju su planirane nabave u vrijednosti od 4.382.623 KM³⁵ putem 97 izravnih sporazuma (542.019 KM), 33 konkurentska zahtjeva (1.016.492 KM), dva natječaja za izradu idejnog rješenja (18.720 KM), 17 otvorenih postupaka (2.746.600 KM) i dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja (58.792 KM).

Prema prezentiranim podacima, Grad je do 31. 12. 2021. godine proveo 82 postupka javnih nabava i zaključio ugovore u vrijednosti od 2.462.614 KM, i to putem devet otvorenih postupaka (1.610.551 KM), dva pregovaračka bez objave obavještenja (58.793 KM), 56 izravnih sporazuma (277.780 KM) i 15 konkurentskih zahtjeva (515.490 KM).

Testiranjem smo obuhvatili šest otvorenih postupaka nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 1.284.334 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 58.793 KM, osam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti od 286.572 KM i 13 izravnih postupaka u iznosu od 77.157 KM.

Za nabavu radova izgradnje kanalizacijske mreže u Industrijskoj zoni II, nakon provedenog otvorenog postupka zaključen je ugovor sa dobavljačem „Balegem“ d.o.o. Gradačac, kao jedinim ponuđačem, 9. 2. 2021. godine u vrijednosti od 276.072 KM. Sredstva za ovu namjenu osiguralo je Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Tuzlanskog kantona, a na temelju Programa ulaganja sredstava vodnih naknada u oblast vodoprivrede u 2021. godini. Ministarstvo je zaključilo sa Gradom Ugovor o prijenosu sredstava, a sredstva (276.072 KM) prenesena su Gradu 18. 1. 2022. godine. Ugovorom o nabavi definiran je rok za izvođenje radova 120 dana od dana uvođenja izvođača radova u posao. Zapisnik o uvođenju izvođača radova u posao sačinjen je 19. 5. 2021. godine sa rokom izvođenja do 10. 9. 2021. godine. Izvođač radova se dva puta obraćao Gradu sa zahtjevom za produženje planiranog roka okončanja, što je i odobreno do 30. 11. 2021. godine. Uvidom u građevinski dnevnik, izvođač radova je 11. 11. započeo sa radovima, a radovi su završeni 20. 12. 2021. godine.

Prema zaključenom ugovoru, u slučaju kašnjenja u izvođenju radova ili sa predajom radova, do koje je došlo krivicom izvođača radova, izvođač radova dužan je da za svaki dan zakašnjenja plati ugovornu kaznu u iznosu od 2% od ukupne vrijednosti ugovorenih radova, do maksimalnog iznosa od 5% od ugovorene cijene radova. **Nije prezentirana dokumentacija u kojoj su obrazloženi razlozi kašnjenja izvođenja radova u odnosu na ugovorene rokove, niti da je za kašnjenje izvođaču radova zaračunata ugovorna kazna zbog kašnjenja u izvođenju radova.**

Uvidom u provedeni postupak izvođenja radova na uređenju poljoprivrednog zemljišta, za koji je ugovor zaključen u vrijednosti od 142.047 KM, dostavljene su tri ponude od kojih su dvije odbačene kao nepotpune. Jedan od ponuđača izjavio je žalbu na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača na postavljeni uvjet u tenderskoj dokumentaciji – uvjerenje o obilasku lokacije. Žalbu je ugovorni organ ocijenio kao neutemeljenu, te je proslijedio Uredu za razmatranje žalbi zajedno sa svojim izjašnjenjem.

³⁴ Izmjene i dopune Plana bile su 28. 4., 14. 9., 22. 9., 1. 11., 10. 11., 29. 11. i 27. 12. 2021. godine

³⁵ Iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om

Ured za razmatranje žalbi je donio Zaključak o odbacivanju žalbe kao neuredne jer žalitelj nije u roku dostavio dokaz o plaćenoj naknadi za pokretanje žalbenog postupka, zbog čega je Ugovor o izvođenju radova na uređenju poljoprivrednog zemljišta zaključen sa Balegem d.o.o. Gradačac 3. 12. 2021. godine. Ugovorom je definiran rok za izvođenje radova 45 dana od dana uvođenja u posao. Izvođač je uveden u posao 21. 12. 2021. godine sa rokom do 4. 2. 2022. godine, a nakon zahtjeva za produženje planiranog roka okončanja, produžen je do 14. 4. 2022. godine. Radovi su okončani sukladno ugovorenim rokom ali su prilikom izlaska Povjerenstva za pregled i prijem izvedenih radova uočeni nedostaci koji su traženi od dobavljača da se otklone u roku od 15 dana. Povjerenstvo je sačinilo dva zapisnika 26. 4. i 16. 5. 2022. godine da se predmetni radovi ne mogu primiti. Grad je po osnovu avansa i ispostavljenih privremenih situacija isplatio iznos od 61.820 KM.

Za nabavu radova izgradnje lokalnih puteva na području grada, nakon provedenog otvorenog postupka nabave u 2020. godini zaključen je ugovor (6. 11. 2020. godine) sa dobavljačem „Balegem“ d.o.o. Gradačac u vrijednosti od 2.043.276 KM. Dostavljene su dvije ponude, koje je komisija ocijenila kao prihvatljive, te je provedenom e-aukcijom postignuta najniža cijena izvođenja radova. **Izvođenje radova nije vršeno sukladno zaključenom ugovoru. Izvođač je uveden u posao 2. 3. 2021., iako ugovorom nije uređen rok za uvođenje posao, a radovi su završeni 7. 9. 2021., što nije sukladno Ugovoru, kojim je definisan rok za izvođenje radova 180 dana od dana potpisivanja ugovora.**

Ugovorom je definirano da će se plaćanje fakture vršiti avansno u iznosu od 20%, a ostatak u 12 jednakih mjesечnih rata, a prva rata isplaćuje se nakon uspješne primopredaje radova na svim putnim pravcima. Grad je sa izvođačem radova sklopio Sporazum o plaćanju 4. 6. 2021. godine, kojim je dogovoreno da će se plaćanje vršiti u 24 jednake rate, a prva rata će se uplatiti nakon uspješne primopredaje radova na svim putnim pravcima. Nakon toga, Grad je sklopio ugovor o cesiji sa Balegem d.o.o. i UniCredit bankom, kojim je banka preuzela potraživanja, te da će Grad plaćanja vršiti u 24 jednakih mjesecnih rate prema Banci. **Navedeno nije sukladno članku 72. točka 5. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definirano da se prilikom dodjele ugovora o nabavi cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi, kao i uvjeti utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.**

U postupcima uzetim u uzorak izabrani dobavljač nije se pridržavao ugovorenih rokova izvršenja radova (izgradnja lokalnih puteva, uređenje poljoprivrednog zemljišta i izgradnja kanalizacijske mreže), a Grad nije izvršio plaćanje izvođaču radova sukladno ugovorima i nije aktivirao kaznene odredbe uslijed prekoračenja ugovorenih rokova izvršenja radova.

Za izvođenje radova na dovršetku zgrade Vatrogasnog doma proveden je Pregovarački postupak bez objave obavještenja. Za ugovaranje dodatnih radova po ugovoru za izvođenje radova na dovršetku izgradnje Vatrogasnog doma u Gradačcu pokrenut je Odlukom gradonačelnika 10. 6. 2021. godine. Osnovni ugovor za izvođenje radova za izgradnju Vatrogasnog doma zaključen je sa dobavljačem „Sevgrad“ d.o.o. Gradačac u iznosu od 243.946 KM. Po utvrđenim procedurama proveden je pregovarački postupak, te je poslije ugovaranja sa istim dobavljačem Grad zaključio ugovor u iznosu od 42.998 KM o dodatnim radovima. Ovi radovi odnose se na izradu zasebnih priključaka vode za mjesnu zajednicu Vida i Vatrogasni dom, izradu zasebnih priključaka električne energije, izradu prometnice za priključak na magistralni put i radove koji su nastali zbog neusklađenosti projekta i tenderske dokumentacije.

Ne možemo potvrditi da je predmetni ugovor uslijed nepredviđenih okolnosti postao nužan za obavljanje opisanih radova, koji se ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od temeljnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorno tijelo. Navedeno nije sukladno odredbama članka 24. Zakona o javnim nabavama.

Izvođenje radova na izgradnji lokalnih puteva, uređenju poljoprivrednog zemljišta i izgradnji kanalizacijske mreže dobavljač nije izvršavao u previdenim rokovima, a Grad nije aktivirao kaznene odredbe uslijed prekoračenja rokova, što nije sukladno odredbama zaključenih ugovora. Također, Grad nije vršio plaćanje izvođaču radova na izgradnji lokalnih puteva sukladno ugovoru, nego su sklopljeni sporazum o plaćanju i ugovor o cesiji, kojim su promijenjeni uvjeti definirani tenderskom dokumentacijom, što nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.

Preporuka:

- *osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačem za nabavu radova, a pregovarački postupak bez objave obavještenja provoditi sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.*

8. SUDSKI SPOROVI

Gradsko pravobraniteljstvo dostavilo je pregled tužbi koje je pokrenuo Grad i pregled tužbi koje su pokrenuli drugi subjekti protiv Grada.

Vrijednost podnesenih tužbi za 36 sporova protiv Grada iznosi 1.877.812 KM. Najvećim dijelom su tužbe po osnovu sporova iz prava vlasništva radi naknada štete, kao što je tužba tužitelja „Nova pijaca“ d.o.o. Gradačac protiv zakupodavca Grada i tužba radi priznavanja i vraćanja stanarskog prava.

Grad je protiv trećih osoba podnio 49 tužbi u vrijednosti od 1.046.747 KM. U najvećoj mjeri ovi sudski procesi odnose se na tužbu zbog bespravnog korištenja Gradačkog sajma (200.516 KM), tužbu zbog naknade materijalne štete protiv Gradačkog sajma (130.000 KM) i tužbu zbog izmakle koristi protiv Gradačkog sajma (265.660 KM).

Presudom Kantonalnog suda Tuzla (od 21. 1. 2021. godine) određena je predaja u posjed objekta sportske dvorane u Gradačcu koja je bila predmetom zakupa od „Gradačkog sajma d.o.o. Gradačac“, i vraćena je zakupodavcu u tijeku 2021. godine. Na ime naknade materijalne štete zbog izmakle koristi po osnovu bespravnog korištenja Grad potražuje za neplaćeni zakup sportske dvorane od Gradačkog sajma iznos od 330.516 KM.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Grad je 27. 9. 2022. godine dostavio komentar na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru su dana obrazloženja sa dodatnom dokumentacijom za: stalna sredstva, knjigu kapitalne imovine (pomoćnu knjigu stalnih sredstava), primjenu kontnog plana pri planiranju i evidentiranju transfera za sport, promjenu predsjedavajućeg Vijeća, naziv javnog poduzeća čiji je osnivač Grad, unutarnje akte i sustav unutarnjih kontrola, unutarnju reviziju, davanje suglasnosti Vijeća na Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji, obračun poreza i doprinosa na naknade zaposlenika za rad u radnim tijelima, isplatu izdataka za otplatu kredita koji nisu bili planirani Proračunom, dugoročne obveze i potraživanja po osnovu zaključenih ugovora o kreditima, priznavanje transfera za posebne namjene u iznosu višem nego što je utrošen, naplatu svih javnih prihoda putem depozitnog računa, prevenciju korupcije, te izvješće o novčanim tijekovima.

U potpunosti ili djelomično prihvatali smo i Izvješće inkorporirali komentare koji se odnose na promjenu predsjedavajućeg Vijeća, naziv javnog poduzeća čiji je osnivač Grad, unutarnje akte i sustav unutarnjih kontrola, podatke o strukturi stalnih sredstava, poduzete aktivnosti u vezi s prevencijom korupcije, te kratkoročna potraživanja.

Za komentare koje nismo prihvatali dajemo sljedeća obrazloženja:

- komentar koji se odnosi na to da je raspodjela transfera za sport izvršena na osnovu javnog poziva i sukladno procedurama, te da je planiran na kontu 614122 – transfer za sport, nije imao utjecaja na izmjenu nalaza. Naime, u kontnom planu koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, kategorija konta 614000 razrađena je prema primateljima, a grupa 6141 predviđena je za transfere drugim nivoima vlasti i fondovima, a transfer za sport planiran je i odobren neprofitnim udruženjima i organizacijama. Osnova za mišljenje ne odnosi se na način raspodjele ovih transfera, nego na primjenu Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, koji je dio okvira finansijskog izvješćivanja za proračunske korisnike u FBiH;

- komentar koji se odnosi na to da je funkcija unutarnje revizije uspostavljena sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH jer su radna mjesta u Službi za unutarnju reviziju adekvatno sistematizirana nismo prihvatali. Budući da sistematizirana radna mjesta nisu popunjena, te da glavni interni revizor obavlja sve poslove unutarnje revizije, ona još uvijek nije uspostavljena i ne funkcioniра sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- obrazloženje da su naknade za rad zaposlenika u radnim tijelima pri obračunu poreza i doprinosa tretirane kao prihod od samostalne djelatnosti, sukladno mišljenju Federalnog ministarstva financija, nismo prihvatali s obzirom na to da smo u odabranom uzorku utvrdili da se u određenim slučajevima radi o obavljanju poslova prema uputama poslodavca;
- dodatna obrazloženja koja se odnose na obvezu usuglašavanja stanja dugoročnih obveza i plasmana i planiranje izdataka i primitaka po osnovu ugovora o kreditu nisu imala utjecaja na izmјenu nalaza. Naime, Grad je potpisnik ugovora o kreditima s Federalnim ministarstvom financija i JP „Komunalac“ d.d. Gradačac, te je bio dužan prije sastavljanja finansijskih izvješća izvršiti usuglašavanje obveza i potraživanja po ovom osnovu, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Također, Zakonom o riznici u FBiH utvrđeno je da se sa Jedinstvenog računa ne može isplatiti nijedan izdatak ukoliko nije odobren proračunom;
- nismo prihvatali komentar koji se odnosi na to da su početna stanja u Izvješću o novčanim tijekovima ispravno navedena, s obzirom na to da iskazano početno stanje ne odgovara podacima u Glavnoj knjizi i Bilanci stanja.

U komentaru je dano i dodatno obrazloženje za priznavanje namjenskog transfera za projekt obnove Kule Zmaja od Bosne u većem iznosu nego što su utrošena, te navedeno da će se u 2022. godini postupiti po ovoj preporuci i provesti korektivna knjiženja. Navedeno je i da su do donošenja vlastitih računovodstvenih politika bile u primjeni Računovodstvene politike za federalne proračunske korisnike i riznicu, te da Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, kao lex specialis zakonom, nije predviđeno da Vijeće daje suglasnost na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjestâ.

U vezi s preporukama koje se odnose na planiranje transfera za sport na poziciji koja je propisana kontnim planom, te planiranje izdataka i primitaka za otplate dugova navedeno je da su poduzete aktivnosti u 2022. godini i da su ovi nedostaci već otklonjeni.

NAPOMENA: Članici tima Saneli Kasumović, koja je sudjelovala u reviziji, prestao je radni odnos u Uredu za reviziju institucija u FBiH 16. 6. 2022. godine.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina

Amela Muhalilović

Tim za reviziju

Perislav Delić – vođa tima

Ajla Kurbašić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu						
Naziv institucije: Grad Gradačac						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	16.252.097	12.535.181	11.536.485	-3.715.917	77	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	6.940.318	8.164.810	6.625.685	1.224.492	118	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	8.000	9.465	22.660	1.465	118	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	8.000	9.465	22.660	1.465	118	
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu skrb	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	1.000	204	103	-796	20	
4. Porez na imovinu	981.970	1.072.977	986.979	91.007	109	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	1.747.429	1.957.173	1.624.811	209.744	112	
7. Prihodi od indirektnih poreza	4.200.519	5.124.991	4.190.105	924.372	122	
8. Ostali porezi	1.300	0	1.027	-1.300	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	3.178.352	2.378.413	2.263.589	-799.940	75	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	610.600	160.296	404.481	-450.304	26	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	610.600	160.296	404.481	-450.304	26	
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	0	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	2.561.252	2.210.186	1.851.132	-351.067	86	
Administrativne pristojbe	281.000	281.549	239.588	-5.451	98	
Sudske pristojbe	0	0	0	0	0	
Komunalne naknade i pristojbe	375.613	645.799	428.495	270.186	172	
Ostale proračunske naknade i pristojbe	772.139	543.783	420.737	-228.356	70	
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	753.500	587.599	756.082	-165.901	78	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0	
Neplanirane uplate – prihodi	373.000	151.456	5.231	-221.544	41	
Novčane kazne	6.500	7.931	7.975	1.431	122	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	5.133.427	1.991.958	2.447.221	-4.141.469	32	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	455.000	433.340	179.334	-21.550	95	
Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	525.000	5.525	302.138	-519.475	1	
Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	4.780.927	1.550.799	1.427.112	-3.230.128	32	
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	372.500	2.294	538.625	-370.206	1	
Donacije	0	0	0	0	0	
II. RASHODI (od 1 do 7)	11.334.279	9.65.086	9.833.959	-1.649.193	85	

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.100.372	2.861.262	2.727.779	-239.109	92
	Bruto plaće i naknade plaća	2.667.781	2.482.003	2.379.414	-185.778	93
	Naknade troškova zaposlenih	432.591	379.259	348.365	-53..331	88
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	289.307	268.544	257.500	-20.764	93
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	3.632.066	3.074.345	2.900.614	-557.720	85
	Cestovni troškovi	25.652	5.160	8.364	-20.492	20
	Izdaci za energiju	392.808	385.023	428.788	-7.784	98
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	707.408	551.470	676.005	-55.938	92
	Nabava materijala i sitnog inventara	169.401	147.027	81.967	-22.374	87
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	53.892	48.176	59.874	-15.716	75
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	92.985	91.155	61.542	-1.830	98
	Izdaci za tekuće održavanje	549.816	513.149	441.796	-36.567	93
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	22.678	15.506	15.873	-7.171	68
	Ugovorene i druge posebne usluge	1.607.428	1.217.679	1.126.405	-389.749	76
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.370.924	3.026.420	2.987.584	-344.504	90
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	642.200	636.150	531.862	-6.050	99
	Tekući transferi pojedincima	460.648	345.928	412.864	-114.721	75
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.882.576	1.818.805	1.800.095	-63.771	96
	Subvencije javnim poduzećima	125.000	104.578	95.124	-20.422	84
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	173.500	111.054	130.959	-62.446	64
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	87.000	9.905	15.681	-77.095	11
5.	Kapitalni transferi	926.510	444.985	945.301	-481.525	48
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	151.578	29.578	545.301	-122.000	20
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	775.032	415.407	400.000	-359.625	64
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inozemstvo					
6.	Izdaci za kamate	15.000	9.530	15.192	-5.470	64
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inozemne kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje	15.000	9.530	15.192	-5.470	64
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća proračunska rezerva	0				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	4.917.618	2.850.095	1.702.516	-2.057.724	58
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	2.858.000	199.118	1.360.194	-2.658.882	7
	Primici od prodaje stalnih sredstava	2.858.000	199.118	1.360.194	-2.658.882	7
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	7.775.818	3.996.927	2.579.343	-3.778.891	51
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	80.000	0	0	-80.000	0
	Nabava građevina	1.613.000	491.280	66.312	-1.121.720	30
	Nabava opreme	217.112	83.824	43.053	-133.289	39
	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	251.350	248.503	158.610	-2.847	99
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	5.614.356	3.173.320	2.311.368	-2.441.035	57
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	4.917.818	3.797.809	1.219.149	-1.120.009	77
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	0	-947.714	483.367	-947.715	
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	500.000	500.000	400.000	0	100
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	500.000	500.000	400.000	0	100
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	500.000	500.000	400.000	0	100
2.	Izdaci za otplate dugova	500.000	500.000	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	500.000	500.000	0	0	100
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	400.000	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	-947.714	883.367	-947.715	0

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu odobrilo 17. 2. 2022. godine.

Gradonačelnik
Edis Dervišagić

Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine				
Naziv institucije: Grad Gradačac				
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Procent (2/3)x100	
1	2	3	4	
I. AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	2.572.259	3.368.407	76	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	1.377.247	950.299	145	
2. Vrijednosni papiri	0	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	1.193.530	0	0	
4. Kratkoročni plasmani	0	2.317.003	52	
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	1.482	0	0	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	85.546.629	75.313.148	114	
9. Stalna sredstva	90.593.302	86.660.033	105	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	11.695.075	11.695.075	100	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	78.898.27	74.964.958	105	
12. Dugoročni plasmani	6.524.967	224.755	2903	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	6.524.967	224.755	2903	
15. Vrijednosni papiri	123.435	123.435	100	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	123.435	123.435	100	
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	88.118.888	78.681.555	112	
II. PASIVA				
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	4.680.646	6.555.21	71	
19. Kratkoročne tekuće obveze	2.667.273	4.088.119	65	
20. Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	1.334	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0		
22. Obveze prema zaposlenicima	275.702	39.017	69	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	1.737.671	2.066.781	84	
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	8.336.181	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	6.445.348	0	0	
26. Ostale dugoročne obveze	1.890.833	0	0	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	75.102.061	72.126.304	104	
28. Izvori stalnih sredstava	72.455.741	58.361.861	124	
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	2.646.320	13.764.443	19	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	88.118.888	78.681.555	112	

Rukovodstvo je Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 17. 2. 2022. godine.

Gradonačelnik
Edis Dervišagić

**Izvješće o novčanim tijekovima za
razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine**

Naziv institucije: Grad Gradačac

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I. NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	12.535.181
2	Prihodi od poreza	8.164.810
3	Neporezni prihodi	2.378.413
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	433.340
5	Kapitalni transferi	1.558.618
6	Prihodi po osnovu zaostalih obveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	199.118
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	199.118
9	Financiranje (od 10 do 12)	500.000
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	500.000
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	13.234.299
14	II. NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	9.685.086
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.861.262
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	268.544
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	3.974.345
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.026.420
20	Kapitalni transferi	444.985
21	Izdaci za kamate	9.530
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	3.996.927
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	3.996.927
24	Financiranje (25 + 26)	500.000
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	500.000
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	14.182.013
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	-947.714
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.137.100
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	189.386

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrilo 17. 2. 2022. godine.

Gradonačelnik
Edis Dervišagić